

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МЕНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 265 (6241) | 17 лістапада 1938 г., чацвер | ЦАНА 10 КАП.

ВЫШЭ І СЦЯГ СТАХАНАЎСКАГА РУХУ!

Тры год таму назад піонеры комуністычнай працы — лепшыя стыханаўцы краіны — сабраліся ў Маскву, у Крэмль на парадзе з кіраўнікамі партыі і ўрада, сабраліся для таго, каб павесіць вялікаму і мудраму правяду аб першых змянальных поспехах стыханаўскага руху — гэтага найбольш жыццёвага і неперемагальнага руху сучаснасці.

Тры дні прававала гэта гістарычная нарада стыханаўцаў. Адзін за адным палымалі на высокую трыбуну Крэмлёўскага палаца першыя стыханаўцы краіны. Стаханаў, Бусыгін, Сметанін, Крыванос, сястры Вінаградзкія, Натхана, з вялікім уздымам раскавалі іны, учора яшчэ мала вядомыя людзі, аб сваім выдатным пачыне, аб трыумфе свабоднай працы ў краіне сацыялізма. Выслушавшы гэтыя расказы, таварыш Сталін сказаў: «Мы прысутнічаем зараз ля калыбелі стыханаўскага руху».

Гістарычная прамова на нарадзе стыханаўцаў правадары народаў — вялікага і мудрага Сталіна, трэцяя гадавіна якой сёння спяўаецца, з'явілася буйнейшым укладом у скарбіцу марксізма-ленінізма. Выдатную ініцыятыву стыханаўцаў таварыш Сталін азарыў святлом нашай самай рэвалюцыйнай і свое марксіска-ленінскай тэорыі. Ён ускрыў самыя глыбіні, вытокі стыханаўскага руху; паказаў яго азорныя, неасяжныя перспектывы і паказаў шлях яго ўсперамагальнага руху наперад.

Таварыш Сталін сказаў: «Стаханаўскі рух гэта такі рух рабочых і работніц, які ўзвыліў у гісторыю нашага сацыялістычнага будаўніцтва, як адна з самых слаўных ім старажытнасці. Сёння стыханаўцаў яшчэ мала, але хто можа сумнявацца, што заўтра іх будзе ўдзельна больш? Хіба не яна, што стыханаўцы з'яўляюцца наватараў у нашай прамысловасці, што стыханаўскі рух прадстаўляе будучыню нашай індустрыі, што ён змяняе ў сабе зярно будучага культуры-тэхнічнага ўдому рабочага класа, што ён адкрывае нам новы шлях, на якім толькі і можна дабіцца тых вышэйшых паказальнікаў прадукцыйнасці працы, якія неабходны для пераходу ад сацыялізма да камунізма і знішчэння процілегаласці паміж працай і разуменнем і працай фізічнай?»

Будучыня стыханаўскага руху, аб якой таварыш Сталін сказаў, сёння ўжо стала ў значнай меры рэалізацыя. Усе пачынае, як ураган разбіўся стыханаўскі рух на ўсёй нашай неасяжнай краіне. Ён стаў справай усенароднай, і набывае ўсё больш высокія формы свайго развіцця. Спалучэнне ударнасці ў рабоце з авалюваннем тэхнікі і расаруваннем тэхнікі наперад — гэтыя асновыяныя рысы стыханаўцаў становяцца ўсё больш і больш вядучымі прычынамі у вытворчай рабоце. Гэта тое, да чаго сёння імкнуча ўсе адданыя сны і думкі нашай радзімы, кожны рабочы, інжынерна-тэхнічны работнік і служакца.

Толькі ў нашай краіне, дзе ліквідаванне гнёту эксплуатацыі, дзе кожны тружавіц ведае, што ён працуе на сабе, на свой народ, на сваю радзіму, мог узнікнуць, развіцца, набыць такі шырокі размах такі рух, як стыханаўскі.

Партыя, асабіста таварыш Сталін штодня клопатліва аб стыханаўскім руху. Дзякуючы гэтым клопатам героі і героіні сацыялістычнай працы агараны ў нашай краіне гонарам і славай. Традыцыйна-бухарынскія і нацыяналі-фашысцкія бандыты спрабавалі сарваць стыханаўскі рух. Гэтыя агітывы вырадылі ролу чалавечата, выконваючы загады сваіх гаспадароў, сталі на шлях фізічнага знішчэння лепшых стыханаўцаў. Партыя і саветская ўлада разграмілі і развоўлі ўшчэнт ворагаў народа. Партыя і саветская ўлада абудалі кансерватараў і прэзельчыкаў, якія ставілі палкі ў калёсы стыханаўскаму руху.

Пад арымі праменнямі Сталінскай Канстытуцыі, саргатае клопатамі партыі, сталінскай ласкай, узвыліся і з кожным днём расце выдатнае племя сталінскіх вучняў — наватараў сацыялістычнай працы. На прадпрыемствах ардынапоснай Саветскай Беларусі, як і ва ўсім Саветскім Саюзе, за тры год,

што прайшлі з часу ўсесаюзнай нарады стыханаўцаў і гістарычнай прамовы таварыша Сталіна, вырасла вялікая армія паслядоўцаў Стаханава, а з асяродка стыханаўцаў вылучыліся сотні і тысячы выдатных арганізатараў вытворчасці.

Тав. Стромскі — у недалёкім мінулым ралавы стыханавец — зараз працуе начальнікам лесапеха № 2 Бабруйскага дрэвапрацоўчага камбіната; стыханаўка Журанкова — дэпутат Вярхоўнага Савета СССР — вылучана начальнікам цеха на залкавай фабрыцы імя Кірава ў Барысаў; стыханавец завод Гомсельмаш тав. Іофе працуе дырэктарам гомельскай фабрыкі ложкаў. Былы ралавы машыніст тав. Мабраў, стаўшы стыханаўцам-кравяносаўцам, вырас да начальніка паравознай службы Віцебскага аддзялення Заходняй чыгункі; яго памочнікам працуе стыханавец — ініцыятар руху за эканомію паліва на Заходняй чыгункі — тав. Дрэвін. Паглядзіце на гэтых выдатных людзей, на многія і многія сотні і тысячы падобных ім наватараў вытворчасці, адданых патрыятычнай радзіме, выратчаных партыяй Леніна-Сталіна! Гэтыя людзі паказалі і штодня паказваюць, што тэхніка ў руках стыханаўцаў можа тварыць і тварыць чуды.

Перамогі стыханаўскага руху велізарны. Але яшчэ больш вялікія задачы стаць перад ім. На аснове дасягнутых поспехаў зараз узнік рух за калектыўную арганізацыю стыханаўскай працы. Гэта форма з'яўляецца новым, больш высокім этапам стыханаўскага руху, які патрабуе больш высокай культуры ў арганізацыі вытворчасці, новага рытму, больш эластичнай работы ўсіх звянаў на прадпрыемстве.

Вялікай задачай для з'яўляецца пераход да стыханаўскай працы цэлых калектываў, цэлых брыгад, цэхаў і прадпрыемстваў. У прамысловасці Беларусі ўжо ямаляе ёсьць сучасна-стыханаўскія брыгады, цэхаў. Асобныя прадпрыемствы знаходзяцца на шляху да ператварэння ў сучасна-стыханаўскія. Можна ўказаць, напрыклад, на бабруйскаму машынавабудавальнаму заводзе імя Хатурыва, калектыву рабочых якой амаль на сто процантаў з'яўляецца стыханаўскім.

Аднак калектывныя формы стыханаўскай працы яшчэ вельмі слаба ўжываюцца на прадпрыемствах нашай прамысловасці. Чым гэта вытлумачыць? Справа ў тым, што многія нашы камандзіры вытворчасці і інжынерна-тэхнічныя работнікі яшчэ не разумеюць рашаючага значэння гэтай новай формы, неадаптывалі яе да гэтай нашай справы, працягваюць да яе нейкія даволі неразумелы скептыцызм.

Узяць, напрыклад, нашы машынабудавальныя заводы. На іх працуе каля трох тысяч стыханаўцаў. Але метады выдатнага маскоўскага стыханаўца тав. Гулава, які ўжывае спецыяльныя прыставак пры апрацоўцы дэталю, пераймаюцца на нашых заводах вельмі слаба. І тут усё справа, зноў-такі, ў тым, што камандзіры вытворчасці ўсё яшчэ гоняцца за рэкордам адзіночак, не разумеючы, што галоўнае сёння — у масавай арганізацыі калектывнай стыханаўскай працы.

Многія інжынерна-тэхнічныя работнікі нашай прамысловасці дурна працуюць сумесна са стыханаўцамі над удасканаленнем працоўнага інструмента. Зараз яны павінны падхаліць ініцыятыву перадавых стыханаўцаў і дапамагчы ім перайсці да стыханаўскай працы шэрымі калектывамі. Гэта задача вялікая. Але яна напачатку партыйным і непартыйным большшэвікам-камандзірам вытворчасці, апрацоўшчам на багату ініцыятыву стыханаўцаў. Для выканання паставленай задачы неабходна максімальна шырока арганізаваць перадачу стыханаўскага вопыту на прадпрыемствах. Неабходна арганізаваць на кожным прадпрыемстве дзесяці кароткатэрміновых стыханаўскіх школ непасрэдна ў цехах, калі станюць. Гэту справу павінны ўзяць у свае рукі партыйныя арганізацыі.

Будзем жа мацаваць усенародны стыханаўскі рух, які нясе нашай радзіме новыя вялікія перамогі.

У АПОШНЮЮ МІНУТУ

ЗАЯВА РУЗВЕЛЬТА

ВАШЫНГТОН, 16 лістапада. (БЕЛТА). Прэзідэнт ЗША Рузвельт у гутарцы з прадстаўнікамі друку заявіў, што «павелічэнне ў Германіі за апошнія дні глыбока патрапілі грамаласку думку ЗША. Я сам з цяжкасцю магу паверыць, што такія рэчы магчымы ў XX стагоддзі».

НЬЮ-ЁРК, 15 лістапада. (БЕЛТА). У аўтарытэтных кругах заяўляюць, што

ХРОНІКА

Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР назначыў тав. Бенедзіктава І. А. Народным Камісарам земляробства СССР.

СНК Саюза ССР зацвердзіў тав. Ярэцава В. В. першым намеснікам Народнага Камісара сувязі СССР.

...Значэнне стыханаўскага руху заключаецца ў тым, што ён з'яўляецца такім рухам, які ламае старыя тэхнічныя нормы, як недастатковыя, перакрывае ў цэлым радзе выпадкаў прадукцыйнасць працы перадавых капіталістычных краін і адкрывае, такім чынам, практычную магчымасць далейшага ўмацавання сацыялізма ў нашай краіне, магчымасць ператварэння нашай краіны ў найбольш заможную краіну.

(З прамовы таварыша Сталіна на 1-й Усесаюзнай нарадзе стыханаўцаў)

ТАВАРЫШ СТАЛІН НА ТРЫБУНЕ СТАХАНАЎСКАЙ НАРАДЫ. Здымак зроблен 17 лістапада 1935 г. на першай нарадзе рабочых і работніц стыханаўцаў прамысловасці і транспарта. Фото В. Мусіона.

УКАЗ

Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб прысваенні Томскаму дзяржаўнаму медыцынскаму інстытуту імя тав. Молатава В. М.

Задавоўліць халадніцтва томскіх партыйных, саветскіх і грамадскіх арганізацый і прысвоіць Томскаму дзяржаўнаму медыцынскаму інстытуту імя тав. Молатава В. М.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР М. КАЛІНІН, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР А. ГОРКІН. Масква, Крэмль, 16 лістапада 1938 г.

УКАЗ

Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб ўзнагароджанні прафесараў і работнікаў томскага дзяржаўнага медыцынскага інстытута

У сувязі з 50-годдзем Томскага дзяржаўнага медыцынскага інстытута ўзнагародзіць прафесораў і старэйшых работнікаў інстытута за выдатныя заслугі ў галіне навукова-педагагічнай і арганізацыйнай дзейнасці інстытута:

- ОРДЭМ ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦІГА
- 1. Вершыніна Нікала Васільевіча, заслужанага дзеяча навукі ў галіне медыцынскіх навук, прафесара кафедры фармакалогіі.
- 2. Савіных Андрэя Грыгор'евіча, доктара медыцынскіх навук, прафесара кафедры хірургіі.
- ОРДЭМ «ЗНАК ПОЧЕТА»
- 1. Апокіна Аляксандра Аляксандравіча, доктара медыцынскіх навук, прафесара кафедры хірургіі, дырэктара факультэцкай хірургічнай клінікі.

УЗНАГОРОДЖАННЕ КАМАНДЗІРАЎ РСЧА

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета Саюза ССР за ўзорнае выкананне спецыяльных заданняў урада па ўмацаванню абароннай магучаснасці Саветскага Саюза і за выдатныя поспехі ў баявой, палітычнай і тэхнічнай падрыхтоўцы алуцэнняў, часцей і падраздзяленняў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі ордэнамі і медаламі СССР, а таксама ганаровымі граматамі Вярхоўнага Савета СССР ўзнагароджаны камандзіры, палітработнікі, інжынеры, урачы, тэхнікі, малодшыя камандзіры і чырвонаармейцы.

ОРДЭМ ЛЕНІНА ўзнагароджаны: ваенінжынер 3-га ранга І. А. Працкі, лейтэнанты А. М. Разаваў, П. Е. Смалякоў, Л. І. Сарокін, Н. Т. Сюсюкалаў, Л. Л. Шастакоў і Г. М. Шубін.

ОРДЭМ «КРАСНАЕ ЗНАМЯ» ўзнагароджаны 98 чалавек. Сярод іх — малодшыя камандзіры І. В. Матвееў, В. В. Мішын, Н. В. Назараў, Н. М. Нікіцін, Г. М. Огараў, лейтэнанты М. А. Якушэў, Я. М. Нёмніроўскі, П. А. Панін, А. С. Пісанка, С. Х. Пясаў, Р. І. Ракаў, А. Д. Раждзевенскі,

АКРУГОВАЯ НАРАДА МАЛАДЫХ ЧЫРВОНААРМЕЙСКІХ ПІСЬМЕНІКАЎ

СМАЛЕНСК, 15 лістапада ў смаленскім Доме Чырвонай Арміі адбылася нарада маладых чырвонаармейскіх пісьменнікаў Беларускай Асб'яны Ваеннай акругі. З усіх калпоў акругі на гэту цікавую нараду прыбылі байцы, камандзіры і палітработнікі. Усе яны любяць літаратуру, пішуць вершы і нарысы, апавесці і аповяды.

Начальнік аддзела прапаганды, агітцы і друку Палітупраўлення ВАВА тав. Ваннік зрабіў даклад аб задачах абароннай літаратуры. Пасля даклада пісьменнікі Беларусі і Смаленска вы-

ПАСЯДЖЭННЕ ПАЛІТБЮРО ЦК ІСПАНСКАЙ КОМПАРТЫ

ВАРСЕЛОНА, 16 лістапада. (БЕЛТА). На пасяджэнні палітбюро ЦК іспанскай кампарты, якое адбылося 9 і 10 лістапада, былі заслушаны даклады тт. Дзелікада і Урыбе аб становішчы ў цэнтральнай і паўднёвай зонах рэспублікі. Палітбюро прыняло рэзалюцыю, у якой адзначыла поспехі, дасягнутыя ў памянітых зонах, у справе ўмацавання магучаснасці народнай арміі, што даказана нядаўнімі баявымі аперацыямі на франтах Леванта і цэнтральным, а таксама высокім палітыка-маральным становішчам насельніцтва гэтых зон, якое самааддана працуе над умацаваннем рэспубліканскага тыту.

Адначасова імкненне германскага і італьянскага фашызма з дапамогаю англійскіх і французскіх рэакцыянераў знішчыць незалежнасць Іспаніі, рэзалюцыя заклікае да ўмацавання ваеннай падрыхтоўкі насельніцтва і палітычнай падрыхтоўкі салдат, а таксама да правядзення поўнай ачысткі ролу арміі ад прадзельных ворагаў і да стварэння жалезнай дысцыпліны.

Далей у рэзалюцыі падкрэслівана, што ўзнік і тайныя інтрыгі, якія ажыццяўляюцца воражымі элементамі, супроць адзінства пролетарыята, супроць народнага фронту і ў апошні час, галоўным чынам, супроць адзінства саюза «Аб'яднанай сацыялістычнай моладзі», — абсалютна недапушчальны, асабліва ва ўмовах цяперашняга міжнароднага становішча.

Палітбюро паставіла склікаць нацыянальную канферэнцыю партыі ў студзені 1939 года.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УЗХОДНІ ФРОНТ

У аводзі іспанскага міністэрства абароны ад 15 лістапада паведамляецца, што ў зоне Эбро на працягу апошніх сутак ішлі жорсткія баі. Мяснянікі і інтэрвенты, падтрымліваючы ініцыятыўны агнём артылерыі, праводзілі наступныя атакі на пазіцыі рэспубліканскіх войск. Рэспубліканцы энергічна супраціўляліся, наносячы фашысцкім частям вялікія выдаткі.

У момант апублікавання вядомы жорсткая барацьба ў зоне Эбро прадаўжалася.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ У КІТАІ

У ПАЎДНЕВЫМ КІТАІ

Паводле кітайскіх паведамленняў, галоўныя сілы кітайскіх войск, якія дзейнічаюць на поўдні, знаходзяцца ўсяго за 30 кілометраў ад Кантона, у той час, як перадавыя часты войск дасягнулі ўскраін горада. Па дадатковых вестках, у баях пад Цунхуа (на паўночны ўсход ад Кантона), адуль надлаўна былі выбіты японцы, кітайскія войскі захапілі 1.000 вінтовак, 9 танкаў, 20 палых гармат і 10 кулямётаў.

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

У паўночнай частцы правінцы Шаньсі часты кітайскіх войск разам з партызанамі за апошні тыдзень правялі некалькі атак на японскія гарнізоны, якія стаяць уздоўж Датун-Пучжоўскай чыгункі. Яшчэ 10 лістапада партызаны выбілі японцаў са станцыі, што за дзесяць кілометраў на паўднёвы ўсход ад Нін-У. У гэтым баі японцы страцілі 117 чалавек забітымі і многым раненымі. У сучасны момант кітайскія войскі з трох бакоў вядуць наступленне на Нін-У.

УСЕАГУЛЬНАЯ КАНФЕДЭРАЦЫЯ ПРАЦЫ АДВЯРГАЕ НАДЗВЫЧАЙНЫЯ ДЭКРЕТЫ

ПАРЫЖ, 15 лістапада. (БЕЛТА). Ян паведамляе агенства Гаваэ, з'езд Усеагульнай канфедэрацыі працы, які асядаў у Пантэ, сёння аднадушна прыняў наступную рэзалюцыю, прапанаваную Жуу: «З'езд паставіў устаць на абарону 40-гадзіннага рабочага тыдня, аплатаемых вопускаў рабочым і т. д. З'езд адвяргае ўрадавыя дэкреты, якія парушаюць сацыяльныя законы і накладоў новыя пажары толькі на рабочы клас. На гэту палітыку наступлення з'езд адкажа не толькі абаронай сацыяльных заваў, але таксама мерамі, якія ў сапраўднасці апавадалі-б патрабам эканамічнага і палітычнага адраўлення краіны».

Насельніцтва Германіі абараняе яўрэяў ад пагромаў

ПАРЫЖ, 16 лістапада. (БЕЛТА). Антыфашысцкі друк паведамляе, што ў радзе гарадоў Германіі — Брэслаўлі, Ганаверы, Франкфурце, Кёльне, Эсене, Гамбургу і ў іншых — групы салдат і насельніцтва бралі пад сваю абарону збіваемых штурмавікамі ў часе пагромаў яўрэяў.

У многіх месцах адбыліся вялікія сутычкі паміж штурмавікамі, з аднаго боку, салдатамі і насельніцтвам — з другога. У часе гэтых сутычак ранены дзесяткі салдат, рабочых і штурмавікаў. У Лейпцыгу «гітлераўская моладзь» збіла да поўмерці трох салдат, узяўшы пад абарону яўрэйскіх дзяцей. У Берліне на Постлаўскай плошчы быў збіваец салдат германскай арміі, які абараняў групу яўрэйскіх жанчын і дзяцей ад зверстваў пагромшчыкаў. Гестапа зрабіла шматлікія арышты сярод рабочых, салдат і нават штурмавікоў.

АМЕРЫКАНСКАЯ ГРАМАДСКАСЦЬ АБУРАНА ПАГРОМАМІ У ГЕРМАНІІ

ВАШЫНГТОН, 15 лістапада. (БЕЛТА). Дзяржаўны сакратар ЗША Хэл у гутарцы з прадстаўнікамі друку заявіў, што амерыканскі пасол у Берліне Вільсон выклікае ў Вашынгтон для даклада. Хэл дадаў, што ён старанна оочыць за становішчам у Германіі.

Паводле паведамлення агенства Юнайтэд Прэс, прадстаўнікі дзяржаўнага дэпартаменту ЗША (міністэрства замежных спраў) заяўляюць, што Вільсон павінен прадставіць даклад аб становішчы ў Германіі, у прыватнасці адносна яўрэйскіх пагромаў.

Паводле паведамлення агенства Асоцыятэд Прэс з Вашынгтона, інфармаваны асобы лічылі выклік пасла не звычайным крокам, які прадпрымаецца толькі пры вельмі сур'ёзных абставінах. Гэты выклік мае мэтаю давесці да ведама германскіх прадстаўнікоў у Вашынгтон, што ЗША ратуцца асуджаюць атэкі над нацыянальнымі меншасцямі ў Германіі.

У ЗША ўмацаюцца хваля пратэстаў супроць расавых і рэлігійных праследванняў у Германіі. Віцныя ляматраты, рэспубліканцы і іншыя асобы рэзка асуджаюць яўрэйскія пагромы ў Германіі. Некаторыя дзеячы заклікаюць ЗША пераць дыпламатычныя адносіны з Германіяй.

Група антыфашыстаў арганізавала пікеты каля германскага паракла «Врэмэн», які прыбыў учора ў Нью-Ёрк.

Муніцыпальны совет горада Нью-Ёрка рашыў зварнуцца да Рузвельта з просьбай асудзіць варварскае праследванне яўрэяў і католікаў у Германіі.

Старшыня муніцыпальнага савета Морыс заявіў, што совет зараз вядуць магчымасці арганізацыі байката германскіх тавараў.

Друк змяшчае на вільным месцы заяву былога прэзідэнта Гувера, пісьменніка Льюіса Сінклера, старшыні Амерыканскай Федэрацыі працы Грына і іншых супроць яўрэйскіх пагромаў у Германіі. Група вільных драматургаў, у тым ліку Максвел Андэрсон, Роберт Шэрвуд, а таксама рад арганізацый пачалі збор сродкаў у дапамогу афірам яўрэйскіх пагромаў у Германіі.

ЗАПЫТАННЕ У ПАЛІЦЕ АБШЧЫН

ЛОНДАН, 15 лістапада. (БЕЛТА). Лейбарыст Ноэль-Бекер задаў пытанне Чамберлену, ці намеран англійскі ўрад разам з урадамі іншых краін сі самастойна заявіць германскаму ўраду аб пачуці абурэння, выкліканым ва ўсіх слаях англійскага народа бесчалавечнымі адносінамі да яўрэяў у Германіі. Чамберлен адказаў, што ёсьць многа магчымасцей паставіць аб гэтым у вядомасць германскі ўрад. «Я палагаю, што ў гэтым няма і не можа быць ніякага сумнення».

РАСЦЕ І МАЦНЕЕ УСЕНАРОДНЫ СТАХАНАЎСКІ РУХ

КОМПЛЕКСНЫЯ БРЫГАДЫ

Прамова правдыра народаў таварыша Сталіна на Усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў натхніла ўсіх работнікаў транспарта, як і іншых галін народнай гаспадаркі, на авалодванне тэхнічай, дасягненне высокіх паказальнікаў прадукцыйнасці працы.

Словы таварыша Сталіна, сказаныя ім тры годзі назад, што сёння ў нас стаханаўцаў мала, а заўтра іх будзе ўдзеснера больш, ператвораны ў сапраўднасць.

Стаханаўскі рух нарадзіў новыя, больш высокія формы арганізацыі працы. Адною з такіх форм з'яўляюцца комплексныя брыгады па рамонту паравозаў.

Год таму назав такіх брыгад упершыню ўзніклі на канатоўскім паравоза-рамонтным заводзе. Работа гэтых брыгад дала станоўчыя вынікі. Іх вопыт поўнасю быў перанесен на наш гомельскі паравозарамонтны завод. Комплексная арганізацыя стаханаўскай работы павышае прадукцыйнасць працы, паскарае выхад з рамонту паравозаў і паліпшае іх якасць.

Калі раней на рамонтце паравоза былі заняты асобныя дробныя самастойныя брыгады, якія не былі звязаны паміж сабою, то зараз увесь працэс рамонту паравоза сканцэнтраван у трых самастойных комплексных брыгадах (тэндэра і дзве паравозныя брыгады). Яны аб'ядноўваюць рад дробных, раней існаваўшых брыгад.

Вось ужо год, як існуе комплексная брыгада па рамонту паравозных тэндэраў, якую я ўзначальваю. У маёй брыгадзе працуе 41 чал. розных прафесій (слесары, кацельшчыкі і інш.). Трэба сказаць, што спачатку работа ў брыгадзе не клеілася. Гэта тлумачылася, галоўным чынам, здустанасцю неабходнай кваліфікаванай сілы, дрыян арганізацыі працы, расхвітанасцю працэсаў, слабым разгортваннем сацыялістычнага спаборніцтва. Стаханаўцаў у брыгадзе было толькі пяць. У выніку, мы сістэматычна, па працэсу некалькіх месяцаў не выконвалі план і затрымлівалі выхад з рамонту паравозаў. Падстаў жа для адставання брыгады не было. Калельшчыкі паставілі перад сабой задачу — выйсці в прарыву. І, трэба сказаць, неўзабаве дабіліся надзвычайных паказальнікаў.

Я стары кацельшчык. Накоплены вопыт у значнай ступені дапамог мне ў рабоце.

Перш за ўсё я пачаў сваю работу з вышчынення кадраў непадарана ў брыгадзе. Малакваліфікаванага, але вольнага комасольца тав. Сапрыка пераправілі да брыгады тав. Ліхвіц. Сапрыка за кароткі тэрмін дасягнуў вялікіх поспехаў. Яму зараз даяражыць самастойную складаную работу па ўстаноўцы рам. Былы чорнабочы Сітанка зараз ужо працуе кацельшчыкам. Гэтай прафесіі яго абучылі ў

брыгадзе тав. Цымбалава. Кваліфікаванымі рабочымі сталі таксама тт. Перэц, Галкін і інш.

Барацьба за стаханаўскую работу, за шырокае разгортванне сацыялістычнага спаборніцтва сярод рабочых, арганізацыя абмену вопытам стаханаўскай работы далі значны рост радоў стаханаўцаў. Зараз у брыгадзе іх налічваецца 25. Многія з стаханаўцаў выконваюць нормы да 200 проц., як тт. Савіцкі, Кузняцоў, Цымбалаў, Ліхва і інш.

Наша брыгада з адстаючых вышла ў перадавыя з месца ў месяц перавыконвае вытворчы план. Кацельшчыкі план мы выканалі на 112 проц. Выпусцілі звыш плана з рамонту два тэндэры. Нядрэна прадэем і ўстадала, Добрая работа ў брыгадзе дала магчымасць заўсёды мець у рэзерве 2—3 адрамантаваныя тэндэры. Значна палепшылася і якасць рамонту.

Не малую ролю ў рабоце брыгады аддыгрывае і арганізацыя рабочага месца. Гэтаму я аддаю максімум увагі. Работа нашай брыгады цалкам залежыць ад работы іншых цахаў. Былі выпадкі, што механічны, кузнечны і іншыя цахі нявоечасова паставалі неабходныя дэталі і затрымлівалі работу брыгады. Знішчыць гэта мне ўдалося такім шляхам: залюта да пачатку работы я абыходжу цахі, правяраю, ці даставіла пакінулі нацыяны неабходных дэталей, прымаю ўсе меры да забеспячэння дэталей рабочых брыгад. У выніку гэтаму мы поўнасю ліквідавалі прастой. Асабліва многа затрымак бывала з падвокай дэталей і транспартна-рукаў тэндэраў, бо электрычная цяжка днём бывае загружана. Падвозку дэталей на гэтай цяжкай арганізацыі да і пасля работы.

На дасягнутых поспехах мы не спыняемся. Спаборнічаючы з паравознымі брыгадамі, мы ўзялі абавязальства да 20 снежня закончыць галавы план і ператварыць нашу брыгаду ў суцэльную стаханаўскую. З гэтымі задачамі мы справімся.

Н. А. КІСЯЛЕЦ,
начальнік комплекснай брыгады па рамонту тэндэраў паравоза-вагона-рамонтнага завода (Гомель).

Малады стаханаў-токарь менашка станкабудуўнічага завода імя Кірава тав. І. А. КРАСУЦКІ перадае товарам нова-механічнага цаха свай вопыт абочкі валкаў на іжаўскіх такарных станках. Фото С. Грына.

ПЕРШЫ ВОПЫТ СТАХАНАЎСКОЙ ШКОЛЫ

Малады лектар быў крыху ўсхваляваны. Ён дзесяці разоў прадумваў кожную думку, кожнае слова. Яму трэба расказаць ад сваіх метадаў работы, аб сваім невялікім такарным станку, из якім ён дасягнуў такіх выдатных вынікаў. Іншая справа працаваць на станку, там не страшны ніякія труднасці, любую дэталю ён абочыць хутка і высокакасна. А тут можа не выйсці так гладка.

Тым часам пакой заводскага тэхнічнага кабінета запаўнялі ўсё новыя і новыя групы рабочых. Прямую начальнік цаха, тэхнар, майстры. Слова атрымаў токарь механічнага цаха тав. КРАСУЦКІ. Да стала падшоў невысокага росту малады рабочы.

У першых яго словах адчуваўся нейкая палыхлівасць. Але гэта быў толькі пачатак. Лектар хутка авалодаў сабою і ўсё пайшло нармальна. Малады токарь упершыню прадставіў у такой абстаноўцы перад сваімі таварышамі па цаху, расказаў аб тым, як ён перабудаваў свой працэс работы, як арганізаваў рабочы дзень, як дабіўся выканання 200 процантаў норм.

У пацвярджэнні сваіх думак тав. КРАСУЦКІ ілюстравалі спецыяльна падрыхтаваныя простыя чарцяжы і схемы апрацоўваемых ім дэталей, вынес на абмеркаванне схода сваё рашэнне новага прыбора—скабы для вымаронна дэталей пры шліфоўцы.

Першая лекцыя стаханаўца тав. КРАСУЦКА дала многа карыснага і каштоўнага для работы токараў. Яго прапанова была ўсім адобрана і прынята для ажыццяўлення.

З таго часу прайшло больш поўтвора Днямі тав. КРАСУЦКІ зноў выступіў перад сваімі таварышамі. Абстаноўка была зусім іншая. Тут-жа ў цаху, непаўна сродна каля свайго станка, ён расказаваў аб сваіх новых поспехах — гэта быў першы вопыт стаханаўскай школы на заводзе.

Трэці год працуе тав. КРАСУЦКІ на мескім станкабудуўнічым заводзе імя Кірава. Спачатку ён працаваў у ста-

рым цаху на абочцы роўкаў, але ў хуткім часе яго перавалі ў новы механічны цах. Паставілі яго на іжаўскі такарны станок. Ён хутка асвоіў новы станок, стаў стаханаўцам.

Прыглядаючыся да работы сваіх таварышоў, КРАСУЦКІ знаходзіў многа ліпшага ў сістэме апрацоўкі дэталей і ён рашыў сёбе-тое змяніць. Апрацоўвачы валікі № 1021, КРАСУЦКІ паліпшаў гэты працэс на чатыры аперанці, павялічыўшы прадукцыйнасць працы на 50 процантаў. Пры абочцы сталых шасціяроў ён прымяняў спецыяльныя разны з цвёрдай сталі, перавыш стаянок на трохую скорасць, у той час як яго таварышы працуюць на першай скорасці.

Абточвае ён, напрыклад, тоненькія валікі — 25-міліметровыя. Яму трэба зняць 7 міліметраў. КРАСУЦКІ зноў развівае гэту аперанцыю на два працэсы, першую стужку ён знімае ў 5 міліметраў, а другую — у 2 міліметра. Гэтым ён дасягае дасканаласці, хуткасці і высокакаснай апрацоўкі.

Многа увагі КРАСУЦКІ аддае арганізацыі свайго рабочага месца. Якую б дэталю ні атрымаў для апрацоўкі, ён стараецца адразу-ж рацыяналізаваць працэс, падбіраючы новыя скорасці і падачы.

Свой вопыт тав. КРАСУЦКІ перадае сваім таварышам. Пасля работы, у час абдзенага перапынку, яго можна бачыць каля станка свайго суседа. Ён проста і талкова растлумачвае, як прымяніць большую скорасць, як спрашціць апрацоўку дэталі і інш.

КРАСУЦКІ не спыняецца на дасягнутым, ён імкнецца наперад да новых вышчых сацыялістычнай прадукцыйнасці працы. Зараз ён узяў пытанне перад кіраўніцтвам цаха аб даяўленні абочаруў яго станка да тысячы ў мінуту. Гэта дасць яму магчымасць яшчэ больш павялічыць сваю выпрацоўку.

Токар тав. КРАСУЦКІ з'яўляецца выхаваным заводца. Тут ён уступіў у рады ленынскага комасола, тут ён паказаў свой талент — талент стаханаўца-навагара сацыялістычнай вытворчасці.

І. ВАСІЛЬКО.

НЕЗАБЫЎНЫЯ ДНІ

... У пакой цаха. Сыншкі спіць. Жонка рыхтуе ўрок — яна вучыцца ў школе дарослых. Перад мной кнігі, чарцяжы, запісы лекцый. А сканцэнтравана не магу — усю пачынаю авалодваючы мною. Не магу забыць аб самых выдатных днях майго жыцця.

... Кремль. Сотні незнаёмых, рознаплемённых тавараў, але родных, смяю людзей. Шахцёры, металісты, кавалі, машыністы і лесарубы, атаўшы дыханне, слухалі простыя і вялікія словы правдыра, настаўніка, друга. Кожнае слова таварыша Сталіна запаладала ў душу, выклікала жаданне яшчэ лепш працаваць, яшчэ больш вучыцца. Слухаючы яго, адчуваўся сабо моцным, здольным на подвиг.

У тыя дні вызначыўся выдатны рух, пачаты Стаханавым, падхлелены тысячамі сямью сарэвкэй уладу, у тым ліку і мною.

Ва мне няма нічога выдатнага. Я не вылучаюся, ускарміла і вывучыла мая краіна, мая радаіма. Я люблю сваю справу, сваю фабрыку. Бацька на той-жа фабрыцы быў какагарам Маці — з'ёмшчыцай у абочарным. Тры браты — слесарамі.

Маці пяпер скончыла свой працоўны шлях — пенсіянерка. За дзяццельна яна можа быць спакойна: хопі і малады, але ўсе ля справы — растуць, вучацца. Брат Нікалай — лётная школы, маладзін — Міхаіл атрымаў званне лётчыка-інструктара, трэці брат —

Саргееў заняў маё месца ля станка. Ад душы жадаю яму стаханаўскай працай дасягнуць такога-ж гонару, які атрымаў я.

Пайшоў ужо трэці год з таго часу як для мяне, простага рабочага, адкрыліся дзверы Лясатэхнічнай акадэміі. Не магу без хвалявання ўспомніць свой шлях — ад скромнай Новабеліцкай горада Леніна, ад брыгадэра аўтаматнага цаха на запалкавай фабрыцы «Везувій» да слухача акадэміі, з службыўшага высокі гонар на імя ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга.

Ад станка — у акадэмію — крок влілі. Не скажу, што ён быў лёгкі. Пройшоў сюды з больш чым скромнымі ведамі. Чыгуначны фабзавуч — тады была мая асвета, калі я роба переступіў парог факультэта. Было страўнавата, а можа сарвуся. Браў усё, чынасо, упорствам.

Я акрэп і пяпер цвёрда іду да мечавай мэты — звання інжынера. Хачу прадаўжаць працаваць па сваё спецыяльнасці — у запалкавай прамысловасці.

Своны акадэміі не засланяюць а мяне кіпучага жыцця краіны. Ведаю, за апошнія годзі стаханаўскі рух атрымаў велізарны размах. Новыя соты тысячы людзей увайшлі ў сям'ю перадавікоў. Кожны лічыць найвялікшым гонарам заслужыць званне стаханаўца.

Але і адстаючыя участкі многа. Ёсць яшчэ кіраўнікі, якія неапазыцываюць сілу стаханаўскага руху. Трэба шыраў, сур'ёзнай абменшаша в пытам. Нельга забываць, што выпяпабрававаны да стаханаўцаў павышшы. Пяпер неабходна ведаць не толькі тэхніку свай справы, але і быць усебакова развітым, палітычна пэўным чалавекам — вось задачы перадавога рабочага.

Веру, што 1939 год стане годам вышчых дасягненняў, годам яшчэ большага ўмацавання магучнасці нашай радзімы.

Удзельнік Першай Усесаюзнай нарады стаханаўцаў прамысловасці і транспарта, слухач Лясатэхнічнай акадэміі імя Кірава, ордананосец А. С. ЛУЧНОУСЦІ.

НА ШЛЯХУ ДА СУЦЭЛЬНА-СТАХАНАЎСКОЙ ФАБРЫКІ

Выдатнымі поспехамі сустраў калектыв рабочых і інжынера-тэхнічных работнікаў бабруйскай мазельнай фабрыкі імя Халтурнына трэцюю гадавіну з дня гістарычнай прамовай таварыша Сталіна на Усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў прамысловасці і транспарта.

Фабрыка заваявала адно з першых месцаў у Бабруйскім раёне. На 1 лістапада 10-месячны вытворчы план выканан на 109,4 проц. У параўнанні з тым-жа перыядам 1937 года выпуск прадукцыі вырас на 42 проц. План перавыканан па ўсяму асартыменту.

Прадпрыемства працуе ўвесь час без рыўкоў, без штурманшчыны. Вытворчы план сістэматычна перавыконваецца.

Рабочы калектыв упарта змагаецца за перагортанне фабрыкі ў суцэльна-стаханаўскую. Зараз на прадпрыемстве налічваецца 436 стаханаўцаў — 92 проц. агульнай колькасці вытворчых рабочых; сярод іх—147 дэушотнікаў.

Гэтыя поспехі з'яўляюцца вынікам большавіцкай барацьбы партыйнай арганізацыі фабрыкі, гаспадарчага кіраўніцтва і калектыва інжынера-тэхнічных работнікаў за разгортванне мясцовага стаханаўскага руху.

Значная частка інжынера-тэхнічных работнікаў—гэта наядуныя рада-

чыя стаханаўцы. Яны падбае стаханаўскім камандзірам сацыялістычна вытворчасці, яны змагаюцца за стварэнне неабходных умоваў для далейшага росту стаханаўскага руху.

Камуніст тав. Пузынер, які вядзе ўвесь буйны вытворчы план на пасад старошага майстра адляяння буйных цахаў, асаўене вырабу буйных цахаў пачаў толькі ў кастрычніку. Але залюта да гэтага т. Пузынер разам з начальнікам цаха тав. Соркіным і дзяржынскі дэталёва распрацаваў увесь тэхнічны працэс. Была вядзана апертыўная сувязь з цахамі — паставішчыкам і паўфабрыкаўцамі. Адляцення буйных цахаў з дня ў дзень перавыконвае сваё заданне.

Разам з ростам прадукцыйнасці працы наўхільна растуць заробаткі стаханаўцаў фабрыкі. Фанероўцы тав. Варбікі, які выконвае сваю норму на 300 проц., стаў атрымаваць 50 рублёў у дзень. Малады рабочы стаханаўца тав. Вігдорчык, які працуе на абкляціх плітусаў да сталю, верасні зарабіў 560 рублёў, а ў кастрычніку—680 рублёў.

Калектыв фабрыкі абавязваецца скончыць свой галавы план да 5 снежня — дня прыняцця вялікай Сталінскай Канстытуцыі.

А. ЕУГЕНЬЕУ.

ЗА ДРУЖНУЮ РАБОТУ ІНЖЫНЕРАЎ І СТАХАНАЎЦАЎ

На Усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў прамысловасці і транспарта вялікі правядар народаў таварыша Сталіна ў свай гістарычнай прамове ўказаў на тое, што стаханаўскі рух арганічна звязан з новай тэхнічай, і бліжэйшая задача заключавалася ў тым, каб дапамагчы гаспадарнікам, інжынерам і тэхнікам узначальнікам стаханаўскага руху.

Гэтыя геніяльныя ўказанні таварыша Сталіна абавязваюць кожнага інжынера-тэхнічнага работніка перадаваць свае тэхнічныя веды рабочым, дапамагчы ім стаць у рады стаханаўцаў усмерна прыстаўшы да стаханаўскага руху.

Адною з асноўных прадамыслак для росту стаханаўскага руху з'яўляецца правільная арганізацыя работы ў цаху, удасканаленне тэхналагічных працэсаў, чоткае планаванне апошніх, шляхам замацавання дэталей за станкамі.

Інжынер і тэхнік ідзена падрыхтоўкі вытворчасці менашка завода імя Варашылава правалі вялікую работу па разарганізацыі механічнага цаха, раздзялілі яго на 5 працэнтаў па колькасці тыпаў выпускаемых станкоў. Да кожнага працэса прымаваў інжынер, які тэхнічна кіруе ўсёй работай працэса.

Працэс № 4, да якога я прымаваў, патрабуе асабівай увагі: бо тут працуе 50 проц. маладых рабочых, якіх трэба тэхнічна выхоўваць, навучыць правільна карыстацца вымяральным і гэжучым інструментам.

Апрач практычных указанняў рабочым пры апрацоўцы той ці іншай дэталі, я стараюся выйсціці і ўкараніць новыя прыстававанні для паскарэння працэсаў апрацоўкі. Новыя рацыяналізатарскія мерапрыемствы павялічваюць вытворчасць павялічваюць значна скорасці час на пад-

рыхтоўчу работу, павышаюць прадукцыйнасць працы.

За апошні час я разам з некаторымі стаханаўцамі калектывна рацыяналізаваў апрацоўку рады дэталей. У стаханаўцам тав. Аншчанам мы ўкаранілі новы рэжучы інструмент — зетвер. Зараз я распрацаваў сумесна з стаханаўцамі тт. Карбановічам і Скарыбагам новую разную галоўку, што рабунавалі працэс апрацоўкі рэжы, што дасць вялікі эфект у рабоце.

Аднак, аказваюцца намі тэхнічна дапамога рабочым — дзелька недастаткова. Мы абавязаны, і можам значна больш зрабіць для далейшага разгортвання стаханаўскага руху. Ёсць вядзі, калі некаторыя майстры і вчальнікі цахаў неапазыцываюць маладых інжынераў і падаўляюць іх ініцыятыву.

Для таго, каб шыраў разгарнуць стаханаўскі рух, неабходна калектывна арганізацыя стаханаўскай працы на ўсіх участках завода. У першую чаргу неабходна ўзняць работу інструментальнага цаха, які да апошняга часу выпускае нізкакасны інструмент затрымлівае ўкараненне ў вытворчасць новых рацыяналізатарскіх мерапрыемств.

Дзяржына завода абавязана ліквідаваць у абочы тэхнічны час усю тормазную пераважваюць шырокаму разгортванню стаханаўскага руху. Для работы інжынера-тэхнічнага пераважна павінны быць створаны ўсе ўмовы для творчай работы сумесна са стаханаўцамі.

Б. Я. НЕЦЛАХ,
інжынер-механік тэхнолаг менашка станкабудуўнічага завода імя Варашылава.

ЗА НОВЫЯ ПЕРАМОГІ

З вялікім хваляваннем чытаў і перачытваў я прамову вялікага Сталіна, сказаную ім тры годзі таму назад на Усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў прамысловасці і транспарта. Гэта гістарычная прамова для мяне, як і для ўсяго многамільённага народа, стала лудывольнай зоркай у авалоданні тэхнічнай работы, у дасягненні крываносаўскіх перамог.

Скончыўшы курсы машыністаў, я пачаў на практыцы прымяняць атрыманыя веды і адначасова вучыцца поўна ваджэння паводу лепшымі машыністамі-крываносаўцамі.

Наглядаючы за работай перадавых машыністаў, я таксама пачаў вадзіць цяжкаважкія павозы з нагонам часу ў дароце.

Зараз я працую на паравозе «Серго»

Орджанікідзе» з тэндэрам-канденсатарам. Машына гэта, пабудаваная на нашым савецкім заводзе, патрабуе высокай культуры ад абслугоўваючай брыгады. Я ўвесь час удасканальваюся, чытаю тэхнічную літаратуру і ўжо дабіўся надзвычайных вынікаў. Тэхнічную культуру сістэматычна перавыконваю на 5—16 кіламетраў. 14 лістапада, напрыклад, я правёў таварны поезд вагоў ў 1.900 тон пры норме 1.300, з перавыкананнем тэхнічнай хуткасці на 12 кіламетраў у гадзіну.

У далейшым я пастараюся памножыць свае поспехі, буду і надалей вымагаць за тое, каб сённяшнія дасягненні назаўтра перавыконваліся.

Н. І. БАГАЦЕЦ,
крываносаўца-машыніст Менашка паравознага дэпа.

СЦЯГАНОСЦІ ТРАНСПАРТА

Гістарычная прамова вялікага Сталіна на першай Усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў прамысловасці і транспарта выклікала на Віцебскім чыгуначным вузле, як і ва ўсёй краіне, магучую хвалю выдатнага стаханаўска-крываносаўскага руху.

За праішоўшыя тры годзі на вузле вырасла вялікая армія навагараў сацыялістычнай працы. Дзесяткі і сотні паравознікаў, пудзельцаў, рамонтчыкаў, сувязістаў і інш. раней непракметных людзей сёння сталі знатнымі не толькі на вузле, але і па ўсёй Заходняй чыгуначнай і за яе межамі.

Тут, на Віцебскім вузле зарадзіўся выдатны рух за эканомію паліва. Радавы машыніст Віцебскага паравознага дэпа тав. Дрэвін В. А. першы пачаў барацьбу супроць кансерватараў і прадзельшчыкаў транспарта, якія працягвалі ствараць аб нематэрыяльнай эканоміі паліва на паравозах ФД, асабліва на тошчых вузлах. Прымяніўшы на практыцы свой новы камбінаваны метал адплення паравозаў ФД (спалучаючы ручную закідку вузла са стокерам), тав. Дрэвін дабіўся бліскучых вынікаў па эканоміі паліва.

Перавала паліва была абвешчана базіліскай барацьба. Увесь калектыв паравознага вузла ўключыўся ў барацьбу за эканомію чорнага золата—вузла. І сёння дзяржынскі метал стаў здабываць шырокі мас паравознікаў усёй Заходняй чыгуначнай. За праішоўшыя месцы 1938 года паравознікамі эканомлены сотні тон вузла.

Машыніст-ордананосец тав. Зіновіч, машыніст Мастоўкаў Г., Цыркін, Валасяк, Гутаровіч з'явіліся на вузле ці операмі ваджэння цяжкаважкіх павозаў

паказала таксама брыгада слесароў прамысловага цаха тав. Старавойтава. 2 і 4 лістапада гэты брыгада выпусціла з прамысловага паравоза ФД 20-1293 і ФД 20-827, першы за 4 гадзіны 40 мінут, другі за 5 гадзін, замест 70 гадзін па норме. Рамонт гэтых паравозаў таксама зроблен добракасна.

Такія выдатныя людзі — знамяносцы стаханаўска-крываносаўскага руху ёсць на ўсіх участках вузла. Хто на вузле не ведае стаханаўскую сям'ю старошага чыгуначніка брыгадэра цаха вадзанабжэння Клімента Сяргеевіча Куркова. За доўгую службу па чыгуначным транспарце, стаханаўскую работу начальнік дарогі і начальнік палітадзела дарогі абвясцілі банку і яго сынам—стаханаўцам-токарам паравознага дэпа Кірылу Кліментавічу і Маркілу Кліментавічу пазыжы і праміравалі іх каштоўнымі падарункамі.

Вялікая работа прароблена на вузле па большавіцкаму выкананню загалуў стаханаўскага наркома Л. М. Кагановіча аб вадвой сустрачці і правядзенні зімы. У цахах, участках, агрегатах шырока разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва за атрыманне пашпарту гатоўнасці да зімы. Поўнасю атрымаў пашпарт гатоўнасці да зімы парк паравозаў СУ, на 90 проц. — парк паравозаў ФД, 95 проц.—парк паравозаў ОВ.

Па паравозаму дэпо першы пашпарт урачна камасольскай стаханаўскай групе арматура-аўтаматнага цаха, за што яна атрымала пераходны чырвоны сцяг палітадзела дарогі. Таксама добра падрыхтаваліся да зімы механічны цах майстра-ордананосца тав. Казлова, цах цэляў прамыўні, інструментальны і цах абочкі.

Ва ўсеўзабраўні сустракае зіму калектыв стаханаўцаў шостага дыстанцы суняві, атрымаўшы пераходны</

ПАРТЫЙНА ЕЖЫЦЦЕ

АБ КОМУНІСТАХ - АДЗІНОЧКАХ У МЕНСКУ

Большыя члены і кандыдаты партыі, якія непасрэдна знаходзяцца на ўвазе ў райкомах партыі, іх прынята называць камуністамі-адзіночкамі. На іх, дзве яны калгаснай і тэрытарыяльнай партарганізацыі і нельга зварыць партыяна-комсамольскую аб'яднанаю групу, далускаю Іона, нават катэгорыі камуністаў-адзіночак, якія выконваюць адказныя партыйныя ўрачунні і працуюць пад непасрэдным раўніцтвам райкомаў.

Аднак, інакш нельга глядзець на тым, аб яны ўчоне ў менскай партарганізацыі былі камуністамі-адзіночкамі, якіх трох гораікомах (Кагановіч, Станіскі і Варашылаўскі) адлічваліся больш 30 чалавек. Камуністамі-адзіночкамі рых жадаліся актывна ўдзельнічаць у многатраўных партыйных жыцц, наведваць школы, выконваць партыйныя ўрачунні і авалодаць большавізмам. Між тым, у райкомах іх вельмі толькі па ўчотных картках і часам яны фігуруюць у лічбовых атэстычных справаздачах. Выхаваным гэтай групы камуністаў ніхто не ймаецца, і яны паступова адрываюцца ад партыйнай работы.

У райкомах іх нават ні разу не аблі. Камуністамі-адзіночкамі працуюць скантрольна, а некаторыя з іх паду не плоціць партыйных узростаў, як, напрыклад, у Сталінскім гораікоме знаходзіцца на ўчоне як адзіночка член партыі з 1918 года тав. Краўчак, які не плаціць партыйных узростаў з лістапада 1937 года. Кандыдаты партыі тав. Абразін (Кагановіч райком) не плаціць узростаў з сакавіка 1937 года. Такія факты не адзіныя.

У Кагановічскім РК КП(б)В застаецца ўчоне 13 чалавек камуністаў-адзіночак. Гэтыя людзі прадастаўлены самім іе. Так, напрыклад, член партыі з 04 года тав. Яворскі працуе ўпраўным Беларускай канторы Галоўнага. Ён - адзін камуніст ва ўстае. Вось ужо 9 месяцаў як ён не на-

ведвае партыйных сходаў і не мае партыйных даручэнняў. Гэта ў той час, як у адным памяшканні з Галоўнага знаходзіцца пярвічная партыйная арганізацыя. У рэзультате такой бесклапотнасці да лесу камуніста тав. Яворскі зусім не прымае ўдзелу ў партыйным жыцці.

Такое-ж становішча з членам партыі тав. Звагельскім і кандыдатам партыі тав. Паўлоўскім. Шасць месяцаў праішло з таго часу, як ліквідавалі ў арцелі «Чырвоны транспартнік» партарганізацыю, а камуністаў лічаць адзіночкамі.

— За ўвесь гэты час, — гаворыць тав. Звагельскі, — нас ні разу не абіралі ў райкоме, нас прадаставілі самім сабе. Чаму ж райкоме не пацікавіцца, як мы працуем, як спраўляемся з адказным даручэннем?

Ішчы горш абстаціцца справа з камуністамі-адзіночкамі — хатнімі гаспадынямі. Член партыі тав. Гулік значыцца як хатняя гаспадыня і каля двух год састаіць на ўчоне як камуністка-адзіночка. Тав. Гулік у 1934 годзе скончыла КІЖ, у свой час працавала дактарам паліталдзельскай газеты, займала рад кіруючых пасада. А з канца 1936 года нідзе не працуе, ад партыйнай работы адарвалася.

Камуністамі-адзіночкамі ў менскай партарганізацыі да гэтага часу сур'ёзна не займаюцца. У Сталінскім райкоме партыі на працягу некалькіх месяцаў не могуць распусціць нават прадасны стол двух камуністаў.

Іспананне катэгорыі камуністаў-адзіночак пры гораікомах партыі не аврадаецца. Ад такой практыкі трэба адмовіцца. Неабходна прылапаваць камуністаў-адзіночак да пярвічных партарганізацыі. Райкоме партыі павінны гэтым неадкладна заняцца, бо камуністамі-адзіночкамі працуюць без усякага кіраўніцтва і выхавання.

С. ЛЯСНЕУСНІ.

Лепшы стыханен-машынніст Гомельскага паравозага дэпо тав. Т. Ф. Самохвеев у рэзультате сацыялістычнага дабывы высокіх паказальнікаў у сваёй рабоце. Замест 3 тысяч кіламетраў мікрапрамысловага прабегу свайго паравоза ён арабіў 20 тысяч. На ЗДЫМКУ (справа налева): Т. Ф. Самохвеев і савратар комсамольскага камітэта дэпо М. С. Ігара. Радыскі за вывучэннем гісторыі ВКП(б). Фота Я. Салавейчыка.

ВЫСОКАЯ ПАЛІТЫЧНАЯ АКТЫУНАСЦЬ КОМСАМОЛЬЦАЎ

МОЗЫР. (Кар. «Звязды»). Справа аднацца - выбарчыя сходы ў комсамольскіх арганізацыях вобласці адбыліся больш чым у паловіне пярвічных комсамольскіх арганізацыі. Сходы праходзілі з вялікай палітычнай актыўнасцю комсамольцаў, на высокім ідэйным узроўні. Іны агуляліся сапраўднай школай палітычнага выхавання і кіраўніцтва пярвічнымі камсамольскімі арганізацыямі аднадушна выбіраюцца лепшыя комсамольцы — стыханеўцы прамысловасці і сацыялістычных палёў, прадстаўнікі сацыялістычнага інтэлігенцыі, людзі, біюмежны адданцы вялікай партыі Леніна — Сталіна.

У пачатку гэтага года пярвічная комсамольская арганізацыя сельгасарцелі «Чырвоная Палына», Хойніцкага раёна, была зусім малалікай. Разгарнуўшы палітычную работу сярод моладзі, яна значна павялічыла свае рады за лік лепшых перадавых людзей калгаса і зараз лічыцца 11 комсамольцаў.

Монная комсамольская арганізацыя ў калгасе «Звязда», Даманавіцкага раёна, у якой налічваецца 35 комсамольцаў. Па справаздачнаму дакладу ўспрычых выступіла 17 таварышаў. Іны расказалі аб арганізацыі палітычубчы і правядзенні палітычна-матэрыяльнай работы сярод псаюзнай моладзі.

Так, комсамолка Русакова Ганя, звеняныя маладзёжнага звяна, выконвае план па ўсіх відах работы на 230 процантаў. Яе звяно заваявала пяршынство ў калгасе па барацьбе за атрыманне высокага сталініскага ўраджання. Маладая комсамолка карыстаецца вялікім аўтарытэтам сярод моладзі і калгаснікаў. Яе лепшую

стыханеўку, комсамольцы выбралі ле сакратаром комсамольскага камітэта.

Але ў вобласці ёсць не толькі сталінінскія прыклады ў правядзенні выбараў кіруючых комсамольскіх арганізацыяў. У некаторых раённых комсамольскіх арганізацыях справаздачна - выбарчыя сходы праходзіць неарганізавана, да іх рыхтуюцца павярхоўна. За пярвяд справядліва - выбарчій кампанія ў Нараўнянскім раёне было сарвана 7 комсамольскіх сходаў, у Лельчыцкім - 3. У пярвічнай комсамольскай арганізацыі калгаса «Сяч Індустріялізацыя», Глускага раёна, пры выбарах шаршымі інструкцыю ЦК ВКП(б).

У комсамольскай арганізацыі сельгасарцелі «ХВ Кастрычнік», Петрыкаўскага раёна, выбарчы сход сарван з-за няўжыці ўпаўнаважанага райкома комсамолка. На сходах выявілася, што Петрыкаўскі райком комсамолка (сакратар тав. Аўласовіч) дрэнна кіруе пярвічнымі комсамольскімі арганізацыямі. Райком адараўся ад комсамольскіх мас, у выніку з 45 арганізацыяў і 20 работа прызнана незадавальняючай.

У кіраўніцтва комсамольскіх арганізацыяў зараз выбарны новыя людзі, маладыя комсамольцы і комсамолкі. Напрыклад, у Пяршыньскім раёне ў 48 арганізацыях упершыню выбары сакратараў камітэтаў і комсоргам 33 чалавек.

Перад кіраўнікамі комсамольскіх арганізацыяў, абкомам і райкомам комсамолка стаіць зараз баявая заданца — дапамагчы маладым кіраўнікам пабольшыць вышавіць вывучэння на дахоні, падняць комсамольскую работу на яшчэ вышэйшы палітычны ўзровень.

С. БАЧУРА.

„КАЦЯРЫНА ЖАРНАСЕК“

(Да пастаноўкі Белдзярждрамтэатрам)

Калектыў Белдзярждрамтэатра аваччае работу над спектаклем «Кацярына Жарнасек» (песа М. Клімковіча).

Песа «Кацярына Жарнасек» паказвае гістарычны момант народнага паўстання ў XVI стагоддзі супроць мясцовых князёў-магнатаў і польскай шляхты, якія рыхнуліся да беларускія землі, каб прыгнятаць і грабіць беларускі народ. Браўмелла, і гэта, як і рад іных сялянскіх паўстанняў, было, як вядома, паўстаннем стыхійным і яно падаўлялася грубай сілай эксплуатаараў.

У песе «Кацярына Жарнасек» паказан выдатны момант дружбы народаў і брацкай дапамогі ў барацьбе супроць сваіх прыгнятальнікаў. Выхадзіцца на Днепр ад сваіх паноў беларуская сялянская моладзь варацаша адтуль з украінцамі і рускімі, якія плячо к плячо дапамагаюць беларускаму народу змагацца супроць паноў. Гэта былі яшчэ маленькія спробы сапраўднай класавай дружбы, якая так зазіла і расквітнела ў выдатным садружстве народаў ў Сталінскую эпоху.

Песа паказвае канкрэтныя факты барацьбы народа супроць сваіх прыгнятальнікаў. Мясцовы беларускі князь Іван Калуста і польская шляхта (Юзеф Заенцоўскі, каралеўскі судзія і прапінныі пав Дулія) і духавенства (патэр Антоній і поп) робяць спробы фізічна і маральна падлявоціць народ, праціраючы свае прагавіты і брудныя ланы літаральна на ўсё, стараючы прыгнуць беларускі народ да зямлі, зацігнуць пярлю прыгонніцтва на яго шыі. Але народ не здаецца, расце яго ўпярства і воля да барацьбы. І выбарны ад вёскі Падбярэжжа стары Касавер, які прышоў скардзіцца да судзіі з «кароннай Польшчы» на прыцэсеныі князя Івана Калусты, канчаткова пераканаўшыся ў сапраўднай істоне панскага суда «хутка і справядлівага», ва ўпор кідае іе:

«Не, паноў, я ведаў зразу, Бог прыіе да нас заразу, А пакуе яны-прыблуды З-пад Варшавы будучы жыць, То датуль і пгнучы жыць».

Паступова разгортваюцца і нарастаюць падзеі ў песе. Выпадак з вольнай сялянцай Кацярынай, якая прыгняталася князю Калусте і якую ён рашае ў што-б там ні стала забраць да сабе ў наложніцы, становіцца той кропляй, якая перапынае часу народнай прыліцтасці. І паўстае народ агіраюцца на дружбу і дапамогу украінскіх і рускіх казакаў, знішчае князя Калусту і Іззе, каб змеціць з твару зямлі паноў Заенцоўскіх.

Разам з усім народам, побач з Кацярынай і Рыгорам Іззе і Марыня, служанка князя, у якой Іван Калуста адбраў усё лепшае, забіў яе адзінага сына, і асабіста яе помста нарастае і ўліваецца ў магутны паток народнага гневу супроць паноў.

Шасць месяцаў таму назав М. Клімковіч зачытаў калектыву тэатра свой першы твор, драматычную пазму «Кацярына Жарнасек». Песа арабіла па слухачоў моцнае ўражанне — па разнасташаму, вялікаму і овежаму ахочу гістарычных падзей, ва выражэнню любові да народа і нявысіці да прыгнятальнікаў-паноў, па сакавітасці мовы.

Але ўвесь матэрыял песе не мог укладзецца ў спектакль, разлічаны на адзін вечар, і вась пачалася ўпарта і кропатлівая работа па знаходжанню спаніжнага варыянта, які, не парухаючы асноўнага замыслу твора і захаванушы ў ім усё важнае і стрыважнае, арабіў-бы песе больш лакаціўнай, стройнай і эмацыянальна ўдзельнічаючай.

Трэба сказаць, што калектыву ў сваёй рабоце ўпершыню прышоў сустрацца з пёсай, напісанай у вершаванай форме і настолькі насмчанай

пёсай і музыкай. Цэлы рад складаных прышчэпаваных важных пытанняў былі ўзяты ў часе гэтай работы. Амаль чатыры стагоддзі аддзяляюцца нас ад падзей і людзей, якія выведзены ў песе. Як рухаліся гэтыя людзі, што характэрнага ў іх манеры разгавору, якія жэсты былі ў іх? Мноства складаных пытанняў выглывала перад намі. Мы з прагнаснаю ўгледзіліся ў матэрыялы, прадастаўленыя нам ў досыць вялікай колькасці бібліятэкай імя Леніна, мы ўважліва аглядзілі заржавелую і пазеленую ад часу зброю ў музеях. Мы ўважвалі іх у рэцэ і стараліся ўявіць чалавека іх трымаўшата. Разглядаючы граверныя фэадальныя замкаў, мы стараліся ўбачыць гэтых людзей, авранутых у цяжкае і пышнае адзенне, мы стараліся ўявіць іх у хатній абстаючы і зразумець іх вобраз жыцця. У часе гастрольнай пэсэды калектыў меў магчымасць у Днепрапетраўскім музеі ўбачыць найкачэйшыя дакументы, сапраўдныя рэчы казанкай вольніцы, шырокія, як мора, шаравары, равныя кашулі «галоты», абшукраныя трубы і невядзікі гарматы «стаўнішчы».

Як убачыць усіх людзей, якія жыўць у песе «Кацярына Жарнасек»? Пісць на шлях музейнага паказу, або ўважчыць у іх жыўчу істоту людзей, змагаючыся за сваё вызваленне, людзей, адчуваючых народную магучнасць і сілу, людзей, востра і актывна неападзіячых сваіх прыгнятальнікаў, паноў і неапакуці, крывапраўную захватніцкую шлхчэную Польшчу?

Несумненна, правільным будзе другі шлях. І стала для нас тама пёса блізкай, роднай і хваляючай. І не глядзячы на то, што раздзяляе нас 400 год, пёса стала актывнай і пераключачайся з сённяшнім днём.

У рабоце над спектаклем нам разам з маладым мастаком Ушаковым і кампазітарам Любавам і Ціцюкім, з усім тэатральным калектывам хочацца дасягнуць прайдзіва і проста асноўную тэму твора.

Увесь калектыў уключан у гэту адказную работу. Маладую сялянскую дэўчыну Кацярыну ў спектаклі выконвае Сарокіна, для якой такая значная і адказная роля з'яўляецца вялікай этапнай работай; Рыгора, вольнага казакі, пата і ратучага барацьбіта за незалежнасць выконвае малады актэр Кудраўнаў; князя Івана Калусту, драпежніка і сячэжніка — актэр Санічкін; чалавек і ганарлівага фанарыора і хвастанца, без меры харабрга на словах пана Юзефа Заенцоўскага — заслужаны актэр БССР Владимирскі і арт. Платонаў; князю, прадстаўніку вялікага каталіцызма і сласталюбца — арт. Глебаў; мудрага і баявога дзіркіна — актэр Грыгоніс; атамана Міколу, імляжнага і лютага барацьбіта за незалежнасць, — заслужаны актэр БССР Т. Быліч; служанку князя — Марыню, жыўчую адной думкай — апамоціцы Івану Калусте за сваёга сына, — актэрыя Рэжыка і Ермолаў; каралеўскага судзію, ханку і «законніка», стварыўшага бачнасць справядлівасці каралеўскага права судзіі — актэр Брыла; старога Касавера, праішоўшага вялікую жыццёвую школу, — заслужаны актэр БССР Дзедюшка; супярэчлівую князю Іззе — маладая актэрыя Браўарская, актэрыя Шынько і Т. Шамаляў; Прузыню — маці Кацярыны — актэрыя Міронава і Станюта і т. д.

З пачуньём навілікай адказнасці працаваў тэатр над гэтым спектаклем, працэ работы быў вельмі цяжкім, складаным і цікавым. Наколькі-ж справіліся мы з нашай задачай — скажа сваё рашучае слова наш культурна ўзросшы глядач.

М. А. ЗОРАУ,
рэжысёр, пастаноўшчык спектакля.

АБЛАСНАЯ НАРАДА ІНСТРУКТАРАЎ РАЙКОМАЎ

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Адзвалі партыйных арганізацыяў Гомельскага абкома КП(б)В 14 лістапада праў абласную нараду інструктараў райкомаў партыі. На нарадзе прысутчалі інструктары Гомельскага гаркома і абкома КП(б)В.

Нарада заслухала інфармацыю інструктараў рады райкомаў аб іх практычнай рабоце, аб тым, як яны дапамагалі звышым партыйным арганізацыям у разгортванні партыйна-матэрыяльнай работы. Вялікая увага ў інфармацыі аддзялялася кіраўніцтву раённых камітэтаў партыі работай інструктараў.

У сваіх выступленнях многія інструктары скардзіліся на адсутнасць зпамогі з боку райкомаў і абкома партыі. Народа паказала, што ў большасці сваёй інструктары — гэта яны маладыя партыйныя кадры, якія я маюць дастаткова вопыту партыйнай работы.

Выступаўшы інструктары тт. Кляшторны (Гомельскі гарком), Бондараў (Пярэкоўскі райком), Сільвестраў (Чаркоўскі райком) і іны, указвалі, што ў выніку недаагуці іх работы сакратарамі райкомаў яны яшчэ не сталі цэнтральнай фігурай у партыйным апарате. У гэтых райкомах інструктары скардзіліся на другародную работу, нават у якасці абліччовай зводкі і пастаянныя ўпаўнаважаныя па сельскагаспадарчых кампаніях. У рэзультате такіх няправільных адносін інструктары пазбаўлены магчымасці займацца сваёй непасрэднай работай — кіраваць і дапамагчы пярвічным партыйным арганізацыям прадпрыемстваў, калгасаў і ўстаюў.

Нарада праішла ажыўлена і намеріла рад практычных мерапрыемстваў па стварэнню неабходных умоў для работы інструктараў райкомаў, гаркома і абкома партыі.

У МЕНСКІМ ГАРКОМЕ ПАРТЫІ

Менскі гарадскі камітэт КП(б)В высе рашэнне аб падрыхтоўцы да святравання другой гадавіны прыняцця талінскай Канстытуцыі — 5 снежня, артыльным арганізацыям горада прававана з 20 лістапада праводзіць аклады і гутаркі сярод рабочых, слухачоў, інтэлігенцыі і сярод насельніцтва былых выбарчых участкаў. Уся гітаційна - прапагандысцкая работа а святраванні Дня Канстытуцыі павінна быць праведзена пад знакам даейшага ўмацавання сталінскага блода камуністаў і беспартыйных, удзям

стаханеўскага руху, перавыканання вытворчых праграм.

Гарком рэкамендуе шырока пазульрызаваць сярод прапоўных даклад таварыша Мозавата на ўрачыстым таварышнім Маскоўскага Савета.

Менскі Дом партыйнага актыва арганізуе даклады і гутаркі для агітараў і выстайкі літаратуры. На сходах, ірысчываных другой гадавіне прыняцця Сталінскай Канстытуцыі, выступіць дэпутаты Вярхоўных Саветаў СССР і БССР. Дзень Канстытуцыі будзе праведзен як усенароднае свята.

ВЯЛІКІ РУСКІ АКТАР

(Да 150-годдзя з дня нараджэння М. С. Шчэпкіна).

Паўтарыста год назав, 17 лістапада 1838 года, у сяле Красным, Абаянскага павета, Курскай губерні, нарадзіўся Міхаіл Сямёнавіч Шчэпкін.

У гісторыі рускага тэатральнага мастацтва ён і па азначэнні і па характары сваёму займае такое ж месца, якое Пушкін займае ў гісторыі рускай літаратуры. Калі пры гэтым прыняць пад увагу надзвычай неспрыяльныя ўмовы, якія складаліся для Шчэпкіна з самага ранняга дзяцінства, то будзе зразумела, чаму жыццё вядомага актэра робіць уражанне фантастычнай казкі.

Па сваёму паходжанню Шчэпкін быў прыгонны раб: яго бацька быў камердынерам, а маці — камерыстай у графаў Волькенштэйна. Апраўляючыся на работу ў панскі дом, маці забірала з сабой і маленькага Мішу.

На пятым годзе хлопчык быў адданы на вучэнне клічкіку пры вінакурным заводзе. У гэтым родзе былі і наступныя настаўнікі Шчэпкіна. Навучанне аводзілася да завучвання на памешчый ці інаш кніжкі, а так як хлопчык уладваў вялікімі здольнасцямі і цвёрдай памяццю, то ён адразу запамінаў тэкст.

Першая пёса, якую Шчэпкін убачыў на сцэне, была опера «Новае сямейства», разыграная прыгоннымі актэрамі. У хатнім тэатры яго паноў. Відовішча адзівага сям'ядавата Мішу, і можна з упэўненасцю сказаць, што з гэтага моманту і зарадзілася яго магучая актэрская страсть, не аслабеўшая да апошніх дзён яго доўгага жыцця.

Годы праз два ці тры пасля гэтага Шчэпкіну давялося ўпершыню выступіць на тэатральных падмостках. Ён ў той час жыў у гор. Суджы і наведваў на роднае вучылішча. Настаўнік апошняга

Падзея гэта адбылася ў Курску, Шчэпкіну ў той час споўнілася семнаццаць год.

Прабыванне ў Курску і бліжэй зносіны з актэрамі мелі вялікі ўплыў на развіццё тэатральнай страці Шчэпкіна.

Вынадкава Шчэпкін пазнаёміўся са славуным у той час актэрам-аматарам князем П. В. Мясчэрскім. Ад яго Шчэпкін успрыняў першыя наглядныя ўрокі прастаты ў сцэнічнай ігры, што было надзвычай для яго важна, таму што і пёсы, і актэрская ігра ў тую пару знаходзіліся яшчэ ў палоне фальшыгнага, напышчанага і хадунянага «класіцызма», паказваюшага імператараў і каралеў паўбагамі і сгероямі, а «прастаўдзіна» — малпамі.

У Курску Шчэпкін пражыў год пянаццаць, становячыся паступова актэрам-прафесіяналам. Аднак палкам аддана тэатру ён быў пазбаўлен магчымасці, як прыгонны. Яго «пань» часта трэбавалі Шчэпкіна да сабе для выканання розных паслуг, а зачастую адпускаялі яго «на пракат» іншым панам, прычым Шчэпкін павінен быў выконваць усемагчымыя абавязкі — земляроба, сакратара, мастака.

У 1816 годзе, ужо заваяваўшы рэцутатна таленавітага актэра, Шчэпкін атрымаў запрашэнне ў Харкаўскі тэатр. Адтуль яго разам з усёй трупай перавані ў Палтаву князь Рэнін, вярнуўшы вяльможна і цэнцеў тэатральнага мастацтва. Пры яго садзейнасці адбыўся, нарэшце, выхад Шчэпкіна з прыгоннага рабства. Выкуш гэты пракозіў пакуціцца, пгнучоў доўга і рабіўся «па частках»: спачатку адкупілася адна частка шчэпкінскай сям'і, потым другая... Трыццаць тры годы споўнілася Шчэпкіну, калі, нарэшце, звалілася з яго ланцугі прыгоннага!

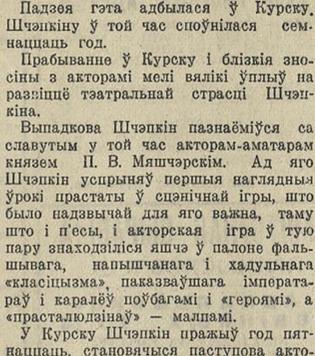
стацтва, на якім яно астаецца непахона да нашых дзён, арабіцца роланачальнікам самай бліскачай плеяды рускіх драматычных актэстаў і завішчэ сваё імя стагоддзям.

У Шчэпкіна былі выпрадаваны цвёрды і глыбока прадуманы прышчы ўвабавлення на сцэне аўтарскага замысла. Ён гаварыў, што актэр «паінен пачаць з таго, каб знішчыць сябе, сваю асобу, усю сваю асабістасць, і арабіцца той асобай, якую яму даў аўтар; ён павінен хадзіць, гаварыць, мысліць, адчуваць, плакаць, смяяцца, як хоча аўтар». Кароткі афарызм Шчэпкіна гаварыў: «не поддэлацца, а сдэлацца». Гэта патрабаванне, напершае, выклочае ўсюкую шчучнасць, усякую фальш у ігры актэра, ураўнаваючы на іх месца праўду і прастату. Гэта патрабаванне, па-другое, выклочае для актэра знешнюю надражальнасць, каправанне «ўзораў», зяміяючы ўсё гэта жывой творчасцю пераўвасаблення. Адзін гэты прышчы Шчэпкіна ўздуў сабой сапраўдную рэвалюцыю ў сцэнічным мастацтве, зяміяючы рашучы пераход ад мёртвага «класіцызма» да жывога рэалізма.

Імя шляхамі, згодна прышчынам Шчэпкіна, дасягае актэр увабавлення аўтарскага замыслу?

Па-першае, паглыбленым вывучэннем ролі, па-другое, адносінамі да яе, як да арганічнай часткі ўсёй пёсы, і, нарэшце, навольнай, паступовай і ўпартаў зямонай у сабе сваіх мысляў і пачунуў мыслямі і пачунуўмі той асобы, якую актэр іграе. Рашуча адкінуўшы ўкарніўшыся актэрскуе традыцыю палачана на раптоўнае натхненне, на праславаўна «нутро», Шчэпкін паклаў у аснову актэрскага мастацтва ўпартаў працу. Ён першы высунуў патрабаванне ансамблі, таму што замысел аўтара заклучан не ў асобнай ролі, ак-бы ні была яна эфектыўна, а ў цэлай песе.

Жыццёвымі і вернасьцю сваіх прышчыў Шчэпкіне пацвердзіў прыкладам

Міхаіл Сямёнавіч Шчэпкін.

сваёго артыстычнага жыцця. Яго работа над сабой, яго праца актэра ніколі не спынялася.

Бяспрыйкладнай прапай ён нібы перамагаў нават свае прыродныя пеладхы. Сваё вымаўленне, пісаў той-жа Аксакаў, ён выправаваў да такой чыстаты і яснасці, што «шэнт Шчэпкіна быў чутны ва ўсім Пярэкоўскім тэатры». Трыпярэчкай, якая не спынялася і ў глыбокай старасці, Шчэпкін надаў сваёму долу такую гібакісць і рухомасць, што глядзячы ак-бы не заваявалі ні рогу яго, ні тунасці. Натуральнасць-жа яго ігры была такай, што нават прафесіянальны актэры пападалі пароў ў прасак, прымаючы за непрымушаную хатнюю гутарку рэплікі Шчэпкіна з ролі.

«Ён стварыў праўду на рускай сцэне, — пісаў Герцын у сваёй характарыстыцы Шчэпкіна, — ён першы стаў не тэатрален на тэатры, яго ўзнаўленні былі без малейшай фразы, без афектных гезіяў перажу... А ці-ж, чытаючы кнігу геніяльнага Станіслаўскага «Май жыццё ў мастацтве», мы не бачым наглядна, што лепшы тэатр нашага часу, іадаўні юбіляр, Маскоўскі Мастацкі, узвігнуў на шчэпкінскіх прышчынах праўду, прастату, натуральнасці, на вялікай працы, на ансамблі цалага калектыва?»

Нам, сучаснікам нябачанага росквіту тэатральнай культуры ў Савецкім Саюзе, паказана непрыладна, што Шчэпкін, гэты велікан мастацтва, павінен быў і ў глыбокай старасці надрываць свае сілы, каб аводзіць канцы з канцамі. Ён выступаў часцей чым давала яму здароўе, ездзіў на гастролі... У час гастрольнай пэсэды 75-гадовага актэста насяліла смерць.

Памёр ён з фразай аб Гогаля на вуснах. Магчыма, да апошняга ўздыку насіліе перад ім вобразы вялікага сартрыка, геніяльнага тлумачальніка якіх на мову поўнакроўнага рэалістычнага тэатральнага мастацтва быў Міхаіл Сямёнавіч Шчэпкін.

А. Д.

НА З'ЕЗДЭ ФРАНЦУЗСКИХ ПРОФСАЮЗАЎ

ПАРЫЖ, 15 лістапада. (БЕЛТА). Сёння на ранішнім пасажэні адбылася ў Нансе з'езда французскіх профсаюзаў прамоўцы давалі алпор выступленням анарха-сіндыкалісцкіх элементаў, падкрэсліваючы значэнне народнага антыфашыскага фронту і важнасць удзелу ў ім профсаюзаў.

Першым выступіў Дэлебель — прадстаўнік профсаюза тэкстыльшчыкаў. Адназначыўшы, што зараз працоўныя масы Францыі вымушаны заняць абарончую пазіцыю, ён заявіў: «Пасля сканчэння гэтага з'езда мы прыядзем да дзеянняў». Дэлебель прапанаваў прагаласаваць рэзалюцыю, якая адвяргае надзвычайныя дзеянні ўрада і ўпаўнаважвае кіраўніцтва Усеагульнай канфедэрацыі працы ўсімi срокамі, не выключачы і ўсеагульнай забастойкі, пераходзіць ажыццяўленню плана міністра фінансаў Рэйно. Гэта прапанова была спаткана бурнымі апладысмантамі з'езда.

Прадстаўнік федэрацыі сельскагаспадарчых рабочых Паргаль спыніўся на пытаннях незалежнасці профсаюзага руху, рэзка адказаў тым, хто патрабаваў роспуску ячэек палітычных партый на падпрэміялах і разрыву Усеагульнай канфедэрацыі працы з народным фронтам.

Геранічная барацьба іспанскага народа. НА З'ЕЗДМКУ: жаночая брыгада за выбарам працоўна на ваенным заводзе ў Мадрыдзе. (Смафоты).

ПРЫБЫЦЦЕ РУМЫНСКАГА КАРАЛЯ У АНГЛІЮ

ЛОНДАН, 15 лістапада. (БЕЛТА). Сёння румынскі кароль Кароль прыбыў у Лондан. На вакзале Вікторыя румынскі кароль быў сустрэты англійскім каралём Георгам VI, прэм'ер-міністрам Чэмпберленам, Галіфаксам і радам вядучых англійскіх чыноўнікаў.

ПАДРЫЎНАЯ РАБОТА ГЕРМАНСКАГА ФАШЫЗМА У ПОЛЬШЧЫ

ВАРШАВА, 15 лістапада. (БЕЛТА). Як ужо адзначалася, германскі ўрадаўны апарат у Варшаве і ў іншых частках Польшчы падрыўна дзейнічае ў мэтай адтаргання ад яе Заходняй Украіны. Для гэтай мэты германскі фашызм актыўна ідзе сваю агентуру ў Закарпацкай Украіне (у Чэкаславакіі) і ў Заходняй Украіне (у Польшчы). Германскія фашысты прабуюць шырока скарыстаць вельмі абав'язковыя для іх у гэты момант незалежне украінскага насельніцтва Заходняй Украіны палітыкай панучай у Польшчы фашыскай клікі. Рэзкае ўзмацненне дзейнасці германскай агентуры ў Польшчы, якая часта карыстаецца сілгамі украінскіх сепаратэстаў, выклікае вялікую трывожу ў польскіх афіцыйных кругах. Днямі ў г. Львове выступіў львоўскі ваявода Більск з прамовай, у якой ён разраўся пагрозамі па адрасу украінскіх сепара-

тыстаў у Закарпацкай Украіне, а ўскосна і па адрасу Германіі.

Адначасова польскі фашызм праводзіць у тэрміновым парадку рад мер па арганізацыі барацьбы як супроць дзейнасці германскай агентуры ў Польшчы, так і супроць далейшага разгортвання антыпольскага руху ва ўсёй Заходняй Украіне. Пры падтрыманні ўпад польскага фашыскага моладзё стварэ спецыяльныя штурмавыя атрады для барацьбы з украінскімі асобнымі польскіх фашысцкіх, у прыватнасці студэнцкіх, арганізацый. Арганізацыі польскага фашыскага студэнцтва ўручылі ўладам яўна іспіраваны мемарандум, у якім патрабуюць ліквідацыі ўсіх украінскіх устаноў, украінскіх школ, забароны шыльдаў і аб'яў на украінскай мове, выгнання з ВНУ ўсіх прафесараў і навуковых работнікаў-украінцаў і т. п.

РОСТ НЕЗАДАВОЛЕННЯ ПАЛІТЫКАЙ ЧЭМБЕРЛЕНА

ЛОНДАН, 15 лістапада. (БЕЛТА). Яўрэйскія партомы, арганізаваныя германскімі ўладамі, выклікалі вялікае абурэнне ў Англіі і рэзка ўзмацнілі незадаволенне палітыкай Чэмпберлена. На лонданскай біржы курс фунта стэрлінгаў упав на 3,5 проц. Курс усіх акцый і каштоўных папер (за выключэннем акцый абарончых заводаў) таксама упав. Нават газета «Таймс» вымушана прызнаць, што прычына падзення курса каштоўных папер заключаецца ў тым, што «падае ў Германіі сур'езна падарвалі веру «Сіі» (фінансавыя кругі) ў перспектывы заключэння пагаднення з Германіяй».

што ўчора вечарам у парламенцкіх кулуарах адчуваўся атмосфера напружанага абурэння крызісамі».

Учора вечарам Ілэн выступіў у Оксфордзе з прамовай, у якой высунуў наступную праграму англійскай палітыкі: 1) «Аднаўленне навагі да міжнародных абавязацельстваў», 2) прыядзенне нацыянальнай абароны Англіі ў адпаведнасць з міжнароднымі становішчам, у якім сіла становіцца адзіным рашучым фактарам, 3) палітычнае дабрабыт брытанскага народа і прыняцце мер да ажыццяўлення гандлю і прамысловасці.

Для правядзення ў жыццё гэтай праграмы, заявіў Ілэн, трэба было-б скалікаць нараву ўсіх партый з мэтай дабіцца «нацыянальнага пагаднення». Настойліва выступіў Ілэн выклікаючы вялікі непакой у кіруючых кругах кансерватараў.

УСЕБЕЛАРУСКІ З'ЕЗД МОПРА

Сёння ў менскім Доме партыйнага актыва адрываецца ў уссебеларускі з'езд МОПРА. На з'ездзе будзе абмеркаван справядачны даклад ЦК МОПРА БССР, якім зацвердзіў на сацыялістычныя спабарніцтва з мопраўскай арганізацыяй Ленінградскай вобласці і выбраны кіруючыя органы.

Да свайго з'езда мопраўскага арганізацыя БССР падыходзіць са значнымі дасягненнямі ў справе разгортвання інтэрнацыянальнай работы на фабрыках, заводах, калгасах, установах і школах. Рады арганізацыі МОПРА БССР растуць з года ў год і да сучаснага моманту ў ёй налічваецца 363 тысячы членаў, аб'яднаных у 5481 ячэйку.

Працоўныя пагранічцы БССР моцна памятаюць указанні вялікага Сталіна аб тым, што трэба «Быць верным да ганна справе пралетарскага інтэрнацыяналізма, справе брацкага саюза пралетарыяў усіх краін». Яны нястомна ўмацоўваюць інтэрнацыянальную

салідарнасць. Мопраўцы Віцебскай вобласці за апошні час адправілі 25 прыяпельскіх падбадзёрваючых пісем геранічным барцам Іспаніі і Кітая, якія са зброяй у руках адстаіваюць сваю незалежнасць, абараняюць свае краіны ад азырагата фашызма. Толькі за кастрычнік месяц гэтага года мопраўцы БССР пералялі ў фонд дапамогі іспанскаму і кітайскаму народам 105.640 рублёў.

Вялікай малярнянскай любоўю акружаны ў СССР дзеці рэспубліканскай Іспаніі. Для іх існуюць выдатныя дзіцячыя лама і школы. Летам гэтага года ў Чонкаўскім дзіцячым санаторыі пад Гомелем і ў Горвальскай уссебеларускай дзіцячай здраўніцы (Рачыцкі раён) адпачывала 15 іспанскіх работ.

У дзесятках і сотнях калгасаў Копыльскага, Мазырскага і іншых раёнаў БССР ганаровым калгаснікам з'яўляюцца правядыр германскага пралетарыята Эрнст Тэльман.

СУСТРЭЧА БАЙЦОЎ З ГЕРОЕМ ХАСАНА

Гутарка зацягнулася. Прайшла гадзіна, другая, але нікому не хацелася, каб яна закончылася. А. І. Падольскі — удзельнік разгрому японскіх самураяў — з захваленнем раскаваў аб тым, як долбёныя савенкі патрыёты — байцы і камандзіры Першай Прыморскай арміі грамілі ворага, нагла пасмеўшага ступіць на савенскую зямлю.

Камандзіры Н-скай часты, заставішы дыханне, слухалі расказ, багаты найчывейшымі дэталімі. Расказ набыў асабліва цікавы характар і таму, што тав. Падольскі зусім нядаўна пакінуў частку. Тут ён вырас, загартаваўся, тут прайшоў дасканалую школу палітычнай і баявой вывучкі. Многія слухачы працавалі разам з тав. Падольскім, некаторых па-праву можна лічыць яго выхаванцамі.

Жывая таварыская гутарка была пераканавым расказам аб несакрушымай сіле Чырвонай Арміі, аб яе гадоўнасці на ўсім працягу неасяжных граніч нашай радзімы даць сакрушальны ўдар ворагу, калі ён пасме ступіць на савенскую зямлю.

Вялікую цікавасць праяўляюць да хасанскіх падзей малалыды байцы. У падраздзяленнях праходзіць калектыўныя чыткі баявых эпізодаў. Байцы ў прыкладах долбесці герояў-далекаўсходнікаў бачаць прыклад сапраўднага баявога авалодання баявой тэхнікай, якой узярола краіна сваю Чырваную Армію.

Сёння камандаванне часты арганізуе для малалыды байцоў расказ з вуснаў самога ўдзельніка баёў аб героях Хасана і іх слаўных справах.

СПРАВЫ КАМІТЭТА ФІЗКУЛЬТУРЫ І СПОРТА

На першай Сесіі Вярхоўнага Савета нашай рэспублікі дэпутат Вярхоўнага Савета БССР тав. Кавалькоў у сваім выступленні аб рабоце Камітэта па справах фізкультуры і спорта пры СНК БССР сказаў:

«Старшыня Камітэта па справах фізкультуры і спорта тав. Цыцкін яшчэ не зрабіў для себе адпаведных палітычных выгадаў ў справе арганізацыяна-палітычнага ўмацавання фізкультурнай арганізацыі рэспублікі і дрэнна спраўляецца з ускладненнай на яго ганаровай і адказнай задачай».

Як жа абстаіць справа з масавым разгортваннем фізкультурнай работы як у гарадах, так і ў раёнах рэспублікі на сёнешні дзень, як Камітэт па справах фізкультуры і спорта рыхтуецца сустрэць зімова-спартыўны сезон? Дастаткова ўказаць на такі факт, што ў Камітэце яшчэ не складзены календарны план работы.

Набліжаецца зіма. Хутка наступіць зімова-спартыўны сезон. Тысячы спартсменаў выйдуча на лядяныя палі, на снежныя прасторы. Аднак пытаннем падрыхтоўкі сталёнаў, плячавак і лыжных баз ніхто не цікавіцца. Адзіная цэнтральная лыжная база ў Менску з'яўляецца неспрыгоднай для культурнага абслугоўвання фізкультурнікаў.

Ішчэ горш абстаіць справа з зімовым спартыўным інвентаром. Папраўжыце зараз у магазінах дастаць пару лыж, або лыжных палак, лыжны касцюм, бадзікі і інш. Гэтага і ў паміне няма. Камітэт па справах фізкультуры,

які павінен быў заняцца гэтым пытаннем, нічога не зрабіў.

Новы комплекс ГПА абмеркаван толькі днямі на рэспубліканскім актыве. Слабае кіраўніцтва спартыўнымі таварыствамі прывяло да таго, што ў некаторых з іх амаль-што прынікліся фізкультурна-масавая работа. (Таварыства «Мукамоль», «Большавікі» і інш.)

Дзесяткі і сотні фізкультурнікаў чаццё-б авалодалі такім цікавым відам абарончага спорта, як гранатамятанне. Але іх ніхто не падтрымаў. Яшчэ горш абстаіць справа з разгортваннем масавага фізкультурнага руху ў некаторых гарадах і раёнах рэспублікі. Адзіны дом фізкультуры ў Магілёве зараз закрыты, і фізкультурнікі пазабавлены магчымаасці займацца. Такое становішча наглядна ў Гомелі і ў іншых гарадах.

Большасць фізкультурнікаў Менска з-за адсутнасці спартыўных залаў таксама пазабавлена магчымаасці праводзіць трэніровачныя заняткі. Цэнтральны клуб фізкультурнікаў пры таварыстве «Тэм» не ў стане ахапіць фізкультурнай работай усіх фізкультурнікаў горада з-за адсутнасці памяшкання і умоў для заняткаў.

Камітэт па справах фізкультуры і спорта і яго старшыня тав. Цыцкін замест таго, каб па-дэталю ўзяцца за разгортванне масавага фізкультурнага і абарончага руху, займаюцца дэкларацыямі і блатніцтвам. У Камітэце стварылася такая атмосфера, што асобныя работнікі ўхоўляць з работы.

Ці не пара паласці канец гэтым агіднасам і навесці парадку ў Камітэце фізкультуры і спорта? І. МІН.

Асобная дзіцячая група адарончых дзяцей пры менскай музычнай школе. НА З'ЕЗДМКУ: Іван і Алія Салодчыкі займаюцца па класу скарпкаў. Фото С. Грына.

ПУСК ДРУГОЙ ЧАРГІ БЕЛДРЭС

На Белдрэсе імя Сталіна (Орша) закінчавецца будаўніцтва другой чаргі станцыі. Устаноўлена новая турбіна магутнасцю ў 12 тысяч кіловат, зманіраван новы капёл. Усе абсталяванне — савенскай вытворчасці. Турбінны зал і капельная значна пашыраны.

У снежны новай турбіна будзе пущана, што наваліць магутнасць Белдрэса на 30 проц і дасць магчымаасць поўнаасцю задавоціць патрабнісці ў электраэнергіі гарадоў Віцебска, Оршы, Шклова, Магілёва і Дуброўны. Пракладваюцца новыя лініі электраперадачы на Горкі і Копысь, адлегласцю каля 20 кілометраў для ўключэння гэтых пунктаў і прылягаючых да іх калгасаў ў электрычную сетку станцыі.

Конт работ на будаўніцтва другой чаргі Белдрэса — 15 мільянаў рублёў.

МІЖНАРОДНЫ ШАХМАТНЫ ТУРНІР

У сёмым туры, які іграўся 15 лістапада ў Амстэрдаме, зноў былі адкладзеныя тры партыі. Толькі Капабланка, звычайна хладнакроўны якога вядомы на парушана ўчарашнім проігрышам, удалося скончыць партыю да перанікся: вельмі добра выкарыстаўшы сілу двух сланоў, ён выйграў у Эйве.

З вялікім інтарэсам глядачы і самі ўдзельнікі турніра наглядзілі за партыі гросмейстара Батвініка з чэмпіёнам свету Алехіным. Пасля працяглай і ўпornaй барацьбы, якая праходзіла ад пачатку да канца пры моцным націску савенскага гросмейстара, гэта партыя адкладзена на 41-м ходзе ў наступным становішчы:

Чарга ходу за Батвінікам. Пасля вядомага ходу белых: Лg6—d5 чэмпіён свету губляе пешку, бо размен ладзей прыводзіць да фарсаванага выйгрышу белых: яны забіраюць сла-

НА ЗМЕНУ БРАТУ-ГЕРОЮ

ЧАПІНКІ. Адважна сражаючыся з радзіму, загінуў чырвонаярміец, трыбэт сацыялістычнай радзімы П. Хадатовіч. Аб гэтым нядаўна атрымаў паведамленне яго брат-бухгалтар чіпніцкай ашчадкас — комсамалец І. Хадатовіч.

Ён зараз-жа звярнуўся з пісьмом народнага камісара абароны — марала Савенскага Саюза таварышча рапылава з просьбай дазволіць стаць на змену свайго брата-героя свайго зяўца Іосіфа Хадатовіча піша, гарыць жаданнем са зброяй у руках стаць на абарону свяшчэнных гронаў нашай сацыялістычнай радзімы і чае быць такім жа прыкладным чырвонаярміцам, як і яго брат.

ПА ГАРАДАХ І РАЁНАХ РЭСПУБЛІК

«11 ліпеня» — фільм аб геранічнай барацьбе беларускага народа з лапальскімі акупантамі — карыстаецца выключным поспехам у глядачоў. Удзельнікі па некалькі дзён фільм прагледзе каля 15 тысяч глядачоў. На рынках і заводах, на падпрэміялах арганізоўваюцца калектыўныя навадні кіносеансы.

У Магілёве закончылася будаўніцтва двухпавярховага клуба для бочых аўтарамоннага завода. У будзе — глядзельная зала на 850 месцаў, фізкультурная зала з душамі і ўноўнамі і шмат пакоў для заняткаў гурткаў.

На абсталяванне клуба адлучыў 300 тысяч рублёў. Утульнае пакоі і бочы аўтарамоннага завода, у будзе — глядзельная зала на 850 месцаў, фізкультурная зала з душамі і ўноўнамі і шмат пакоў для заняткаў гурткаў.

У Амстэрдаме, зноў былі адкладзеныя тры партыі. Толькі Капабланка, звычайна хладнакроўны якога вядомы на парушана ўчарашнім проігрышам, удалося скончыць партыю да перанікся: вельмі добра выкарыстаўшы сілу двух сланоў, ён выйграў у Эйве.

З вялікім інтарэсам глядачы і самі ўдзельнікі турніра наглядзілі за партыі гросмейстара Батвініка з чэмпіёнам свету Алехіным. Пасля працяглай і ўпornaй барацьбы, якая праходзіла ад пачатку да канца пры моцным націску савенскага гросмейстара, гэта партыя адкладзена на 41-м ходзе ў наступным становішчы:

Чарга ходу за Батвінікам. Пасля вядомага ходу белых: Лg6—d5 чэмпіён свету губляе пешку, бо размен ладзей прыводзіць да фарсаванага выйгрышу белых: яны забіраюць сла-

ДЗЕННІК

18 лістапада, у 7 гадзін вечара, у перагаворы адбудзецца лекцыя па гісторыі народнага СССР на тэму: «Крэмлёвая вайна» рэформы 60-х гадоў XIX стагоддзя. Выезды атрыманы ў райкомах і ў парткамах.

17 лістапада, у 7 гадзін вечара, у перагаворы адбудзецца кансультацыйная членка ВКП(б), прагавілістаў, савенскай тэатральнай горада, прэсупітунчых да савенскага вывучэння гісторыі ВКП(б) і «Як трэба прыступіць да вывучэння перагаворы гісторыі ВКП(б)».

Вых. абавязкі адкамага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕ

У НАСИЦЕ ЗАУСЕДЫ ПЛАТУ ЗА ТЭЛЕФОН ЗАГАДЗЯ да 1 чысла кожнага месяца, КАБ ПАЗБЕГНУЦЬ ВЫКЛЮЧЭННЯ І ЗНАЧІЦА ТЭЛЕФОНА. ПЛАТА ПРЫМАЕЦЯ: у напінных аддзяленнях, у раённых канторх сувязі, у касах раённых і гарадскіх аддзяленняў Дзяржабанка, у аддзяленнях навушны і пераліччывы. УПРАВЛЕННЕ ЭКОНАМКАМУСВЯЗІ СССР ПА БССР.

Кінозатр «Чырвоная зорка» 18 лістапада два дзіцячыя дзённыя сеансы «ЧАЛАВЕК з РУЖЖОМ» Пачатак сеансаў у 12 г. і 2 г. дня. Цэны месцам для школьнікаў — па 50 кап. Касы адкрытыя з 10 г. раніцы. ПАПЯРЭДНІ ПРОДАЖ БІЛетаў 17 лістапада з 2 да 4 г. дня.

Кінозатр «Свартак» «Напіны дзень» КАПЯРЫНА 1. Кіножурнал «Савенскае юнацтва» № 8. 2. Кіножурнал «Савенскія савенскія гонары». 3. Кіножурнал «Звездочка» № 8.

Ляноному аддзелу БЕЛАРУСКАГА ЧЫГУНКА патрабуюцца ДІЯ РАБОТЫ НА ПІНН. НАЧАЛЬНЫК ЛЕСАЗАГОТОВЧЫХ УЧАСТКАў, ТЭХНАРКІ, МАСТРЫ ЛЕСАЗАГОТОВАК ГАЛОўНЫЯ ВУХАЛТАРЫ, СТАРШНЫЯ ВУХАЛТАРЫ, ВУХАЛТАРЫ.

Менскаму аб'ёму Чырвонага Крыжа (Камуністычная, 4) патрабуюцца: ВУХАЛТАР-ІНЖЕНІАР, САКРАТАР-МАШЫНІСТКА.

Цэнтральны тэлеграф БССР ПАВЕДАМЛЯЕ ўсе ўстановы і прадпрыемствы г. менска, Ш Т О для правільнай і савенскай дастаўкі ТЭЛЕГРАМ НЕАВХОДНА да 1 студзеня 1939 г. ЗАРЭГІСТРАВАЦЬ або ПЕРАРЭГІСТРАВАЦЬ свае ўмоўныя АДРАСЫ НА ЦЭНТРАЛЬНЫМ ТЭЛЕГРАФЕ — Ленінская, 34 (2 паверт). УЗЯЎЦЬ ПРЫ РЕГІСТРАЦЫ НЕАВХОДНА ўказаць акарачаны АДРАС, ПОШТОВУ НАЗВУ ўстаноў, ДАКЛАДНЫ АДРАС КУДЫ ДАСТАЎЛІЦЬ ТЭЛЕГРАМЫ, ЧАС ДАСТАЎКІ і НУМАР ТЭЛЕФОНА.

Шкура свінні — каштоўная сыравіна для шкураной прамысловасці АБПАЛЬВАННЕ СВІННЫХ ТУШ НЕЗАЛЕЖНА ад узросту, забаронена законам ЗНАЙМАЦЕ шкуры з усіх абычэй і паўшчы ад неаравных хвароб свінні і парасіт і прадваіце па ўстаноўленай наме агатацыйна-САЮЗЗАГОТСКУРЫ або СЕЛЬСЬО. БЕЛАРУСКАЕ АДДЗЯЛЕННЕ САЮЗЗАГОТСКУРЫ.

МЯНЮ КВАТЭРУ 20 м. з выгодамі на большую. Званіць 22-182. МЯНЮ КВАТЭРУ 25 м. з выгодамі (па. Волі) на кватэру большай плошчы. Званіць па тэл. 24-708.

КАЛГАСЫ, КАЛГАСНІКІ, РАБОЧЫЯ, СЛУЖАЧЫЯ, РАЗВОДЗЬЦЕ КРОЛІКАЎ! Кролікаводства дае вялікія даходы ад продажу дзяржаўнае шкурак. Нармаматам заготовак цана на кролічыя шкуры ўстаноўлена: за буйную шкуру 1 сорта (футравы пародны) — 7 руб. 40 кап., за буйную шкуру 1 сорта (футравы беспародны) — 5 р. 40 кап., за буйную шкуру 1 сорта (пухавы) — 6 р. 00 к. Пры значы жывых кролікаў у лік мясаластавак Заготжывёла ўстаноўлена даплата за шкуру з 15 лістапада і па 15 сакавіка за пароднага кроліка — 4 р. і за беспароднага — 3 р., а ў астатні час года — 1 р. 20 к. Грамадзяне, жадаючыя займацца кролікаводствам, могуць на льготных умовах купіць племянных кролікаў на заготпунктах Заготпшніны і Заготжывёла. Кролікатрымацелі, здавайце шкуры Заготпшніне! Патрабуецца выплаты поўнага кошту за здаваему кролікашкуру і кітаўцы ўстаноўленага ўзору. Кролічыя шкуры прымаюцца ў раённых цэнтрах заготпунктаў Заготпшніны і раз'язнымі агентамі. За даведкамі і растлумачэннямі па раз'яздэнню кролікаводства звяртайцеся ва ўсе заготпункты Заготпшніны. ЗАГОТПШНІНА. МЯНЮ КВАТЭРУ з двух пакоў 30 кв. м. з усімі выгодамі на два асобных пакоў. 3 прапавіны апартаменты па адрасу: пасялак імя Пушкіна (у раёне Дома друку), дом № 3, кв. 5, Ганаровіч Н. П. МЯНЮ КВАТЭРУ з 2 пакоў 27 кв. м. з усімі выгодамі на большую. Звяртацца: Маскоўская, 26, кв. 31 (з 5 да 6 веч.). У АДДЕЛ АБ'ЯЎ ЗВАНІЦЕ № 25-384